Akbaba

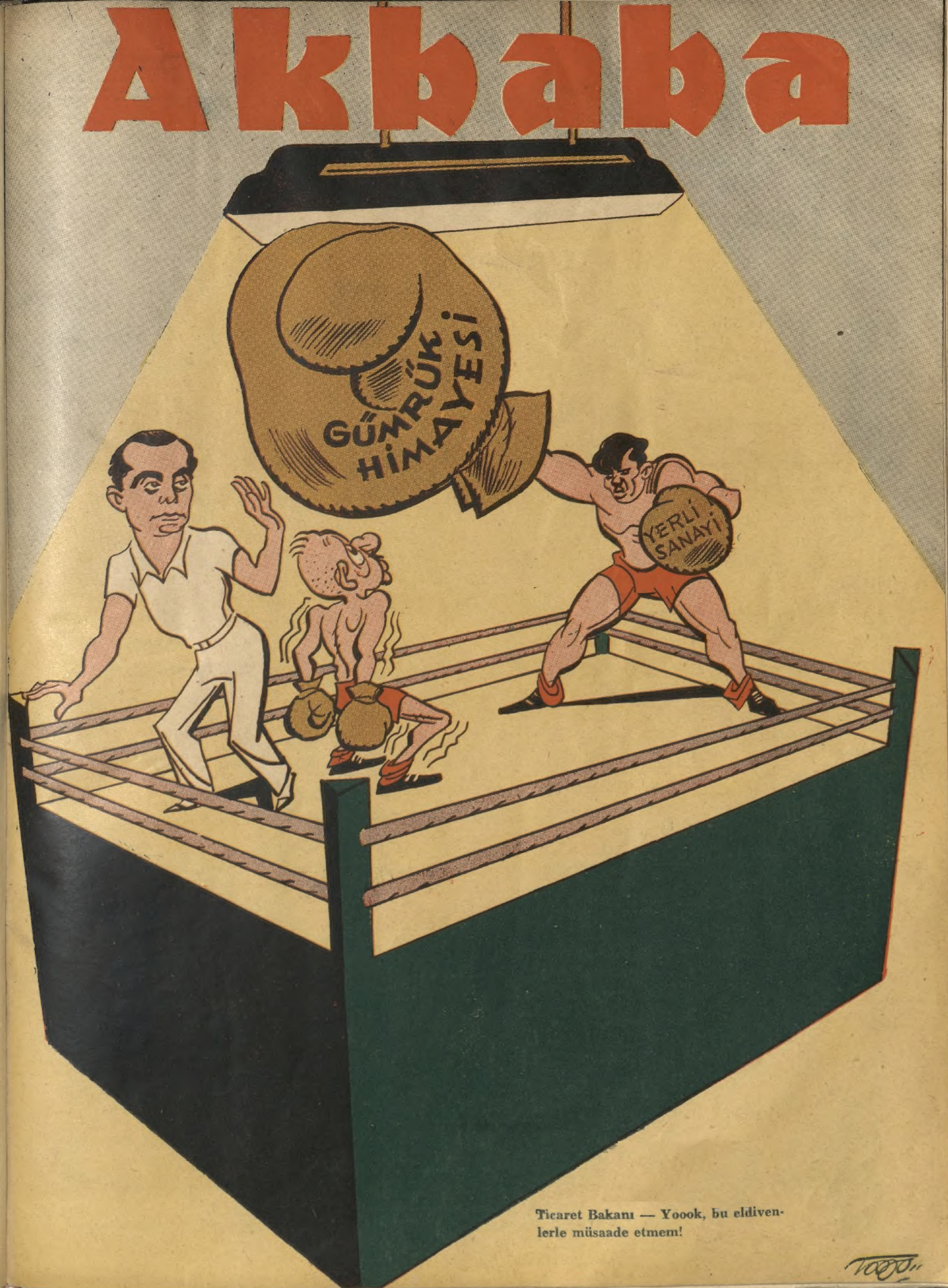

Ticaret Bakanı — Yoook, bu eldivenlerle müsaade etmem!

Küçük.. fakat benim!

EMLÂK BANKASI

YAPI TASARRUFU'na başlamıştır.

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Ahmet Koçer

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası İSTANBUL

Sayısı 35 Kuruş

ABONE ŞARTLARI : Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Telefon : 21649

SEK VERMUT

İŞTAHSIZ YAVRUNUZA PA-RO ÇOCUK MAMASI

KEMİKLERİ ZAYIF YAVRUNUZA PA-RO ÇOCUK MAMASI

5 VİTAMİNLİ

DİŞLERİ GEÇ ÇIKAN YAVRUNUZA PA-RO ÇOCUK MAMASI YEDİRİNİZ

Yurt imarının en esaslı temeli

İller Bankası

Sermaye : 200.000.000 T. L.

Yurdu, SU ve ELEKTRİK şebekeleriyle örer.

Halkımıza sağlık kaynağı, bol ve temiz SU ile Işık ve her türlü refah vasıtaları sağlar.

ŞEHİR, KASABA ve KÖYLER'imizin bayındırlığı için gerekli yardımları yapar ve krediler açar.

Her türlü Kamu hizmetlerinin gerçekleşmesine çeşitli vasıtalarla da çalışır.

En müsait şartlarla MEVDUAT kabul eder ve her nevi BANKACILIK muameleleri yapar.

T.C Ziraat Bankası

VADELİ, VADESİZ TASARRUF HESAPLARI İÇİN BU YIL 650,000 LİRALIK BİR İKRAMİYE PLÂNI HAZIRLANMIŞTIR. BU PLÂNDA 10 ÇEKİLİŞTE

14EV

AYRICA,

10.000, 1.000 ve 500 LİRALIK İKRAMİYELER, TRAKTÖR ve ZİRAAT ALETLERİ VARDIR.

ÇEKİLİŞLERE İŞTİRÂK ŞARTLARINI BANKA ŞUBE VE AJANSLARINDAN ÖĞRENMEKTE ACELE EDİNİZ.

Sayı: 23

AKBABA

SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ

Ağustos 22 1952

Karadeniz Kıyıları...

Yazan
Yusuf Ziya ORTAÇ

Hükûmet, bu yıl da fındık mahsulünü bir fiyat ölçüsünden aşağı düşürmemek için ona yüz kuruş değer koymuş. Teşekkür ederiz.

Fakat, inkılâp yıllarının, çeyrek asır, ne toprağına, ne suyuna, ne ışığına el atmadığı bu perişan bölgenin derdi, fındığa kıymet koymakla halledilmez.

Perşembe kıyıları bir meyva bölgesidir: Elma, armut, üzüm, domates, sokaklara serilmiş... Dağ köylerinde patates, dağ dağ üstüne!

Ünye, Fatsa sahillerinde, balık orduları neredeyse gafletimize isyan edecekler...

Toprak altı serveti ise bir masal: Ağızlarını açmış maden kuyuları adım başında yolunuzu tehdit ediyor!

Fakat, şu nüfusu dört yüz bine yaklaşan Ordu ilinde, vatandaş sağlığı hâlâ otuz kırk yataklı bir sıhhat salaşında barınıyor. Hâlâ, ebesiz ilçeler vardır ve hâlâ yol yok, ışık yok, su yok, mektep yok, hekim yok!

Gölköy, bir göl pırıltısı kadar olsun ışıktan mahrum. Mesudiyenin adı, tam bir tezat!

Devletçiliğin eli, bu memlekette taş üstüne taş koymadı. Ne balık sanayii, ne sebze ve mayva sanayii...

Gürgentepe ilerisinde, esmer ve avurtları çökmüş yüzlerinde bem beyaz dişleri parlayan hazin çocuklar gördüm: Göğüsleri ve karınları şiş çocuklar...

— Sıtmadan mı?.

— Hayır, dedi doktor, buralarda sıtma yoktur...

— Öyleyse?..

— Gıdasızlıktan!.. Yiyorlar mısır ekmeğini, içiyorlar dere suyunu!... İşte beşikten mezara kadar nasipleri!...

O Karadeniz ili ki, bir zamanlar tütün yetiştirirmiş... Hayvancılık bölgesi imiş.. Balın en nefisi peteklenirmiş.. Ve yalnız balığı, bir memleketi zengin etmeğe yeter...

Şimdi, bu vatandaşların hakkı, yeni Millet Meclisinin temellerinde taş olmuş, çimento olmuş, demir olmuş...

Şimdi bu vatandaşların hakkı, İstanbul Radyoevinin harcına karışmış...

Şimdi bu vatandaşların hakkı, lüks otomobil, süslü bina, maroken koltuk, tunç heykel olmuş, cadde cadde dolaşıyor, bulvar bulvar diziliyor, bahçe bahçe yükseliyor...

Karadenizin derdi, hem karadır, hem deniz kadar engin... Eğilip cesaretle bakacak bir çift göz bekliyor.

Türk kadını — İkinizden de utanıyorum!..

442

UNUTMAK İSTEMEDİĞİM Şeyler

Dayak!..

Avrupada salon ortasında dayak ayıp değil. Beyoğlunda sokak ortasında dayak ayıp.

Oysa ki, dayak sokak vak'asıdır, salon hâdisesi değildir ki..

Avrupa fikir ve sa'nat büyüklerinden sevdiklerimin hal tercümelerini hiç kurcalamak istemem, dayak yediklerini öğreneceğim diye korkarım.

Meselâ, Voltaire'in yediği dayak, kendisi kadar meşhurdur.

Meselâ Michel - Ange'a Papa'nın bastonla nasıl ve niçin vurduğunu görmek isterseniz, büyük dâhinin hal tercümesini okuyunuz.

Volney'in karnına çifte atanın hayvanattan olmayıp, Avrupa fatihi Napolyon olduğuna şaşıp kalmak isterseniz, «Harabeler» müellifinin hayatına ait bir kitabı karıştırınız.

Geçen ayın «Constellation» unda da «Mozart» ın bir kont tarafından kıçına yediği tekmeyi okuyabilirsiniz. Hem küfürlü dayak: Dilenci, hımbıl, sığıntı gibi avam küfürleri...

Hasılı şu dayak denen şey, çok muamma.

Tarihte caiz. Gazetede suç. Batıda büyük adamların cilvesi, doğuda orta adamların kabahatı.

Edebiyatımızda tek bir dayak vak'ası var: Mithat efendinin Sait beye attığı bu dayağı, gazetelerimiz, kitaplarımız bir türlü affetmediler. Bilmem ki, Sait beyin başına gelen bu kaza Voltaire'in yediği dayaktan daha mı ağır?

Hele Beyoğlunun caddelerinde dayak yiyenler, Voltaire,den daha mı kıymetli ki, malûm olmayan bir adam meçhul bir adama bir tokat attı diye kıyametler kopuyor.

Avam olmak ne felâket! Onlara terbiyesizlik bile suç.

Bizim külhanbeyiler, Beyoğlunda adam döveceklerine, tarihte dâhileri pataklasalar, servis merdiveninden bile olsa, ebediyete girerler. Bizimkiler işlerini bilmezler ki..

Midhat Cemal KUNTAY

— Senin için kadın kaçırdı diyorlar...
— Haltetmişler... Burası şehir mi?...

Yahya Kemal — Kral Faruk sabah kahvaltısında on yumurta yiyormuş... İyi ki, şiir kralı oldum. Mısır kralı olsaymışım, açlıktan ölecekmişim!...

Otomobil kazaları!

Bu sıcak yaz günlerinde, sinek avlayan dükkân sahibi, elini şakağına dayamış, uykulu gözlerle müşteri beklerken, kapıdan içeriye, kalem gibi narin, zarif bir kadın yerine, dağ gibi kocaman bir kamyon giriyor, vitrini ve cam dolapları parçalıyor, dükkânı harabeye çeviriyor.

Buna benzer motörlü taşıt kazaları gittikçe çoğalmağa başladı. İyimser bir mizacınız varsa, bu felâketleri hayıra yorabilirsiniz. Çünkü batı medeniyetinin en önünde koşan Amerikada otomobil kazaları her memleketekinden fazladır. Demek ki, bunu bir ilerleme ve medeniyet işareti sayacağız. İki otobüs birbirine çarptı mı, çığlıklar gökyüzüne çıkarken, biz içimizden:

— Ooh!.. diyeceğiz, işte, ileri teknik seviyeye doğru bir adım daha attık! Fakat Amerikaya yetişmek için daha böyle binlerce kaza ister.

Soförlerimiz, Allah için, kaza rakamlarını kabartmak babında ellerinden geleni yapıyorlar. Şehirler arasındaki yollarda yarış yarış üzerine. Arkadan gelen araba kalâkson çalıp yol istedi mi, öndeki araba, yol vereceği yerde gaza basar, arkada kalmağa ve toz yutmağa razı olmaz. Haydi bakalım, iki araba da yarışa tutuşur, o virajlı, kambur zumbur yollarda 100, 120, 140 kilometre süratle koşma başlar.

Hâdiseyi mantık formülüne vurunuz: Medeniyet sürattir, sürat kazadır, o halde medeniyet kazadır.

Geçen gün Ankaradan İstanbula sekiz silindirli bir Amerikan arabasiyle geliyordum. Peşimize küçücük bir Alman otomobili takıldı ve bizi kovalamağa başladı. Haydi yarış. Tabii, düz yolda, arkamızdaki arabayı çarçabuk geçtik.

Fakat her zaman böyle olmuyor. Bir Amerikalı, muhteşem Buick arabasiyle buradan Ankaraya giderken, yine böyle peşine küçücük bir araba takılmış ve yol istemiş. Amerikalı kızmış ve yol vermemiş, sürati artırmış: 120, 140... Fakat hayret! Küçük araba yine peşinden ayrılmıyor, üst üste klâkson çalıyor ve yol istiyor. Bir aralık yarış o kadar kızışmış ki, tehlikeyi gören Amerikalı durmağa mecbur olmuş. O durunca arkadaki küçük araba da durmuş. Amerikalı yere atlayınca ne görsün? Arkadaki arabanın kolu Buick'in arka tampo nuna takılı değil miymiş!.. Meğer öndeki, arkadakini vagon gibi sürükler dururmuş!

Buna rağmen bir kaza çıkmamasına şaşılmaz: Henüz medeniyette geriyiz!

AKBABA

443

Edebiyat ve Edep

Üniversitemizin Edebiyat Fakültesine ait öyle dedikodular — ağızlardan kulaklara değil — kalemlerden gazete sütunlarına geçmeğe başladı ki, kendi kendimize soracağımız geliyor:

— Acaba (edebiyat) ile (edep) kelimeleri arasında hiç mi münasebet yok?

Halbuki, Tevfik Fikret, vaktile:

Edîb olur kişi sermâye-i hayâsı kadar!

Demişti.

— Allah Allah, bu nasıl gazete yahu?.. İçinde ne Rüyam kotrasından bahis var, ne Olimpiyat mağlûbiyetimizden, ne dağa kaçırılan kadınlardan, ne de devrilen kamyonlardan!...

ANKARA MEKTUPLARI:
Anafartalar Caddesinde!..

Ulus Meydanından Samanpazarına doğru, yavaş yavaş ilerliyorum. Ben görmiyeli Ankaranın Anafartalar Câddesi İstanbulun Mahmutpaşası olmaya özenmiş. Biraz da beceriyor, hani...

Gözüme ilk çarpan, her zamanki yerlerini muhafaza eden «şipşak fotoğrafçılar» oldu. Siz, diliniz veya elinizle «istemez!» demekten usanırsınız, ama onlar her defasında resminizi çekiyormuş gibi yapmaktan usanmazlar. Ekmek parası bu! Belki de bir dalgınlığınıza gelir de uzattığı kartı alıverirsiniz. Tabii bedelini derhal ödeyeceksiniz! Avucuna parayı sayınca:

— Aman efendim, der. Fotoğrafınız belki iyi çıkmamıştır, lûtfen karşıdan tekrar geliniz de bir daha çekeyim.

Ve bu defa hakikaten çeker. Fakat, artık «haberli» çektiği için «şipşak fotoğraf» da bütün hususiyetini kaybeder şüphesiz...

Anafartalar satıcılarının Mahmutpaşadaki meslekdaşlarından ayrıldıkları nokta, bunların siyasî oluşlarıdır. Ehh, lâf değil, Anafartadayız. Kaldırım üstündeki çorapçı malını şöyle takdim ediyor:

— Halk Partisine benzemez, sakatsızdır. Böyle bir çorabı onlar bile milletin başına öremedi yolcular!..

Sordum:

— Galiba Demokratsın?

— Hayır.

— O halde Millet Partili?

— Değil. Memlekette Halk Partisinde kaydım var.

— Öyleyse neden böyle konuşuyorsun?

— Geçim dünyası... Böyle konuşmak herkesin hoşuna gidiyor, burada! Kızanlar da oluyor, ama pek az. İşin tuhafı onlar bile bana hem çıkışıyor, hem de çorap alıp gidiyorlar!

Bir manifatura mağazasının vitrini önünde, dükkân sahibi müşteri bayana, şal desenli ropluğu övüyor:

— Nihat Erimin hürriyete örtmek istediği şal bundandı işte, hanımefendi!...

Halbuki, tanıyorum, «hanımefendi» Nihat Erimin yakınlarındandır! Nükteyi de, ropluğu da beğenmiş olmalı ki mağazaya, mütebessim bir yüzle, giriverdi...

Orta yaşlı, tombul, yüzü kıllı bir adam traş makinası satıyor. Bir makina alana bir paket de bedavâ bıçak verecek! Ne iyi değil mi? Esvapları içinden omuzbaşlarına kadar bütün kolları çıplak hanımlara tuhaf tuhaf bakan yaşlıca bir köylü alacak oldu:

— Kaça bu makineler?

— Altıya satıyorum, fakat sen yabancı değilsin, beş liraya ver!..

— Ne diyon sen! Üç lira veriyim.

— Sermâyesi 450 dir,vallahi.

— Sus.. Burası mahkeme değil: Yalan yere yemin etme!

Kol kola üç delikanlı, acayip renkli kazaklar giyinmişler. Tam göğüslerinde kocaman resimler var: Birininkinde arslan resmi kendi kendime: «Her yiğidin göğsünde bir arslan yatarmış» diye düşündüm. Öbürünün göğsünde kızılderililer, ellerindeki yaylarla hücuma geçmiş vaziyette. Bunun mânasını çözemedim. Diğerinin göğsündeki modern rassamlardan örnek almış. Onun sahibi «Ben anlaşılmaz bir nesneyim» demek istiyor, herhalde...

Pahalılığı İstanbulla mukayese etmek için Hal'e gittim. Ankara Belediye Başkanı domatesciliğe heveslenmiyor, fakat burada fiyatlar daha aşağı...

Deminki köylüye Hal'de rastladım. Armut alacaktı. Malını:

— Armudun en iyisi bunlardır!... Ye ağam, yeee!...

Diye methe çalışan manava ihtar ediyor:

— Armudun iyisi ben yemem, onu sen babana götür!

Caddeye çıktım, yine politika:

— Top atan!.. Topu atan partinin mahsulleri bu yolcular!..

Bir külhani kavun satıyor!

Anlaşıldı: 1945 seçimlerinde kazanma şansını arttırmak istiyen partilerin Ankara işportacılarını şimdiden peylemeleri lâzım!

Aydın NİSARİ

ÖLMEDEN EVVEL!..

Faruk Nafiz Çamlıbel'in en son ve en güzel şiiri

AYDABİR

Üçüncü sayısında okuyacaksınız!

444

Ev sahibi ile kiracı Arasında

Kiracı — Dört oda demiştiniz. Ben üç oda görüyorum.

Ev sahibi (Dar ve karanlık bir aralığı göstererek) — Bununla dört.

Kiracı — Bu ne biçim oda?

Ev sahibi — Apartıman odası bu. Ticaret Odasının toplantı salonu değil.

Kiracı — Pekâlâ, Aylığı nedir?

Ev sahibi — Üç yüz lira.

Kiracı — Üç yüz!...

Ev sahibi — İki senelik de peşin.

Kiracı (Hesaplar) — Senede 3600, iki senede 7200. Kaça mal oldu size bu kat?

Ev sahibi (Hesaplar) — Sekiz bin liradan fazla.

Kiracı — Fakat ben satın almıyacağım.

Ev sahibi — Şimdi satış ve kira fiyatları arasında fark yok. Ben size satış fiyatından biraz daha ucuza kiraya vermiş oluyorum.

Kiracı (Boynunu bükerek) — Peki...

Ev sahibi — Çocuğunuz var mı?

Kiracı — Hayır. Fakat karım gebe...

Ev sahibi — Olamaz. Çocuklu kiracı istemem.

Kiracı — Fakat ne yapayım?.

Ev sahibi — Çocuğu aldırırsınız.

Kiracı (İçinden hesaplar) — Üç yüz lira da kürtaj masrafı, (Yüksek sesle) Peki, ne yapalım?.

Ev sahibi — Resme merakınız var mı?

Kiracı (Hayretle) — Nereden anladınız?

Ev sahibi — Anlamadım, anlamak istedim. Çünkü ben duvarlara çivi çakılmasını, tablo asılmasını katiyen kabul etmem.

Kiracı — Tablolarımı ne yapayım?

Ev sahibi — Yere dizersiniz.

Kiracı — Peki.

Ev sahibi — Hizmetçiniz var mı?

Kiracı — Var tabii. Onu da mı savayım?

Ev sahibi — Hayır. Fakat kapı çalınınca o açmasın.

Kiracı — Neden?

Ev sahibi — Yağlı elleriyle kapının yağlı boyalarını kirletir, istemem.

Kiracı — Peki.

Ev sahibi — Tabii radyonuz da var.

Kiracı — Özür dilerim, evet, var

Ev sahibi — Akşam saat dokuzdan sonra radyo çalmazsınız. Çünkü ben yukarı kattayım. Erken yatarım. Çıt olsa uyanırım.

Kiracı — Baş üstüne.

Ev sahibi — İki yüz elli lira pey veriniz. Yarın mukaveleleri hazırlatırım, üst tarafını tamamlarsınız. Ay başına taşınırsınız.

Kiracı — Peki. (Cüzdanını çıkarır, parayı sayar, verir) Buyurun.

Ev sahibi — Yarın parayı tamamlayınız, ondan sonra âfiyetle, güle güle oturursunuz.

Kiracı — Allah sizden razı olsun!.

CIZ

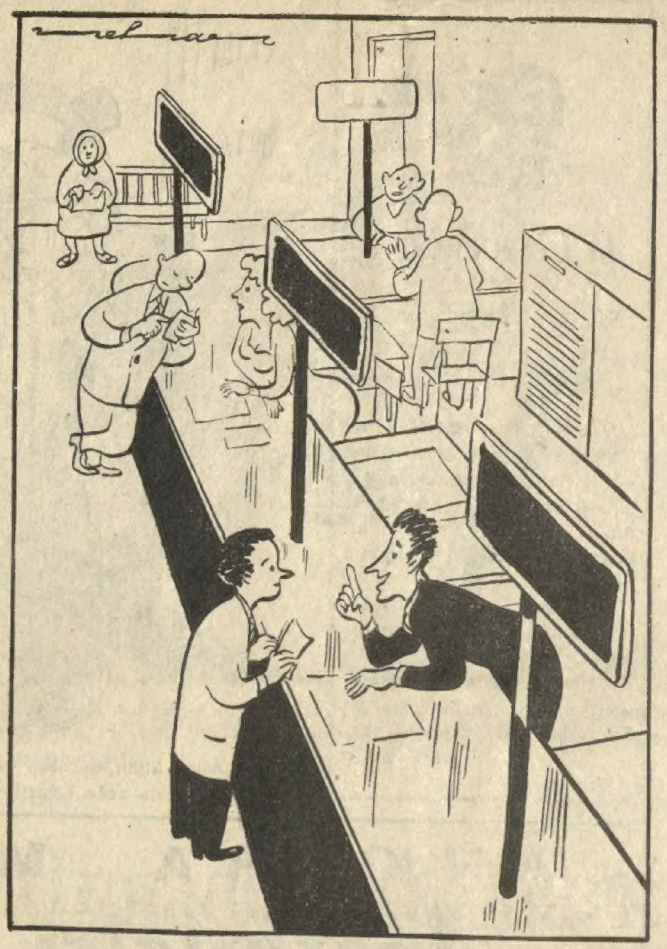

— Bizim bankanın ikramiye planından çok memnun kalacaksınız: Her gün bir ev dağıtıyoruz!...

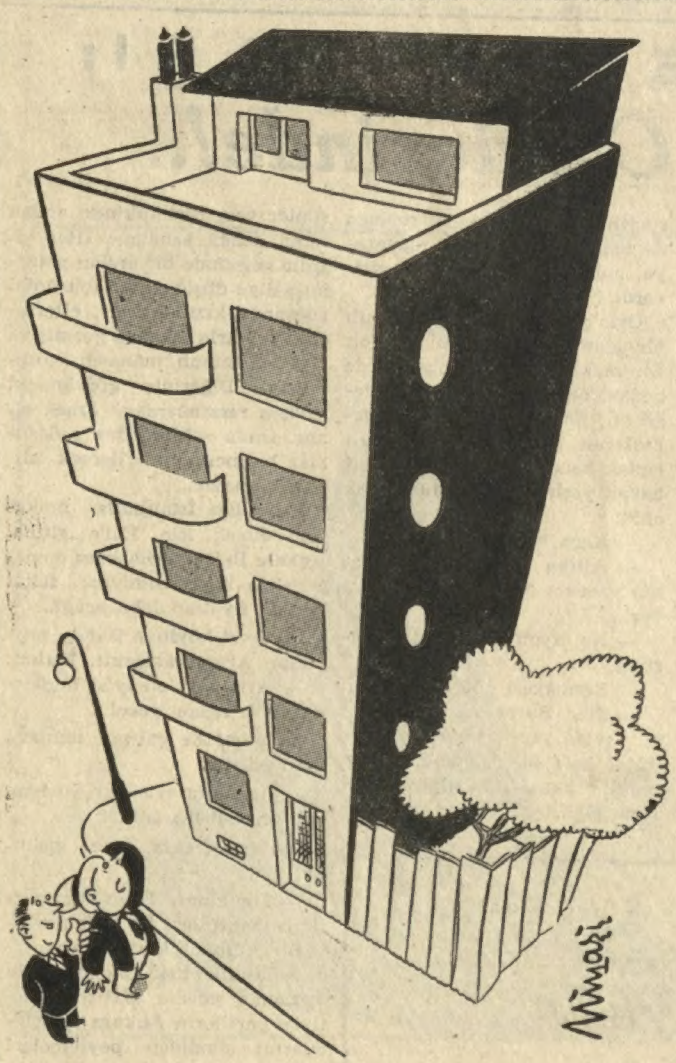

— Bak, bu koskoca apartımanı, kitap, mecmua sayesinde yaptırdı..

— Kitapçı mı?..

— Hayır, kese kâğıtçı!...

Çatal Matal!..

Bekliyorduk: Çatalağzı santralı İstanbula enerji verecek de, elektrik ucuzlıyacak da, bunun hayırlı tesirleri yerli sanayi üstünde bile görülecek de hayat ucuzlıyacak ve bir nefescik:

— Oooohl..

Diyeceğiz... Hayır, bukadar uzun olmasa bile, hiç değilse tek (o) lu bir (oh)!

Nihayet, Çatalağzı santralından İstanbula enerji verilmek üzeredir. Elektrik Umum Müdürü sayın Profesör müjdeliyor:

— Fiyatlara hiç bir zam yapılmıyacaktır!

Haaaa, demek bize bu sefer de kaybolan eşeğimizi bulup sevinmek düştü, öyle mi?

Zaten ben işin sonunda böyle çatallaşacağını santralın adını duyunca anlamıştım: Çatalağzı santralı!.

Aman şükürler olsun: İyi ki münasebetsiz bir yerimize batmadı!

Doktor Watson'la Bir Mülâkat

Biliyorsunuz, muhterem okuyucularım... İstanbula bir İngiliz geldi: Dr. Watson. Bu isimde birini daha tanırız. Meşhur polis hafiyesi Sherlok Holmes'in muavini... O zat ne kadar bönse, bu da biraz öyle... Gerçi bu yeni Watson'un bazı kabiliyetleri yok değil. Meselâ insanları telkinle uyutuyor. Ondan sonra da onların hislerini iptal ediyor. İstediğini yaptırıyor falan. Hülâsa Hipnotizmacı geçiniyor.

İstanbulda yaptığı iki tecrübe ile gazetelere geçti: Biri Gazeteciler cemiyetinde. Lâkin o kadar muvaffak olamadı. Sebebini sordum:

— Bir insanı uyutmak için evvelâ onun uyanık olması lâzımdır, dedi; halbuki uyutulması istenilen meslekdaşlarınız zaten derin bir uyku için deydiler...

Dişçi mektebinde de hastaları uyutarak acı duymamalarını sağlayan mütehassısa buna nasıl muvaffak olduğunu sordum:

— Gayet basit, cevabını verdi. Şiddetli diş ağrısiyle bir kaç gecedir uyumamış bulunuyorlardı. Küçük bir telkinle uykuya dalıveriyorlar.

Dr. Watson'dan Emniyet müdürlüğünde de bir iki tecrübe yaparak sabıkalıları uyutup söyletmesi rica olundu. Bu tecrübe hakkkında gazeteler bir şey yazmadılar. Çünkü çok acayip bir netice verdi.

Mütehassıs ruh hekimini bir salona aldılar. Karşısına da meşhur kadın avcısı Eyüplü Halidi çıkardılar. Doktor bunu uyutup söyletecekti. Lâkin uyutma âletlerini bir türlü bulamıyordu. Tecrübeli memurlar derhal Halidin üzerine çullandılar. Ceketinin iç cebinden doktorun takım taklavatını bulup çıkardılar. Meğer üstat, takdim sırasında bunları aşırmış.

Derken merasim başladı.. Kurdeleler kesildi, nutuklar çekildi, (affedersiniz, küçük vali bir musluk açıyor zannettim de tafsilâta daldım). Tecrübe başladı diyecektim. Dr. Watson bütün âletlerini ortaya çıkardı. Halide telkin yapmağa başladı. Beş dakika sonra derin bir horultu salonu kapladı. Başı göğsüne düşmüş, doktor horul horul uyuyordu. Halit yerinden kalktı. Adamın suratına bir tokat aşketti. Hiç, Hipnotizmacı bana mı bile demiyor. Bir de tekme savurdu bacaklarına... Adamın ölüsünü sürüseler haberi olmıyacak.

— Ulan, nasıl yaptın bu işi? Diye Eyüplüye sordular.

— Kusura bakmayın abiler.. Herifin zart zurtuna dayanamadım. Biz otuz beş, kırk sene emek verdik bu talkın işine... O daha dünkü çocuk yahu...

Güç belâ uyandırıldıktan sonra doktorun etrafını aldık. Biçare Watson şaşkınlığından ne yapacağını bilemiyordu.

— Türkiyedeki temaslarınızdan memnun musunuz? Burada kalıp faydalı olmak istemez misiniz? diye sordum.

Suratını astı:

— Şüphesiz memnunum. Hayli enteresan kimselerle tanıştım. Lâkin burada kalmakla kimseye faydalı olabileceği mi zannetmiyorum! dedi.

— Neden?

— Çünkü bir kaç gün içinde görüp temas ettiğim kimselerden anladığıma nazaran, Türkiyede adam uyutma sanatı son derece inkişaf etmiştir Sizde bu işin, her sahada büyük çapta mütehassısları var. Bir iki misal bile zikredebilirim. Meselâ bir valiniz var ki, tatlı dili, kısa nutuklariyle yıllardanberi halkı uyutmuş. Başka yerde olsa halka çok ıstırap verecek hâdiseleri o sayede hiç hissettirmiyor. Hislerinizi iptal etmesini gayet iyi biliyor. Sonra politikacılarınız...

Derken kendine geldi. Ve, bir iki günde öğreniverdiği bir tâbirle gülümsiyerek:

— İş yok! dedi, burada bize iş yok!

MAHMUR

Gülmek

Necmi Rıza, içli sesiyle «Adalar sahilinde» yi söylüyordu. Bütün salon hayran... Yalnız bir kişi, Vasfi Rıza gülüyor.

Konser bitince, Necmi Rıza sitem etti:

— Teessüf ederim Vasfi... Sen sahnede komiklik ederken ben sana gülüyor muyum?!..

Bayan Mc Ghee!..

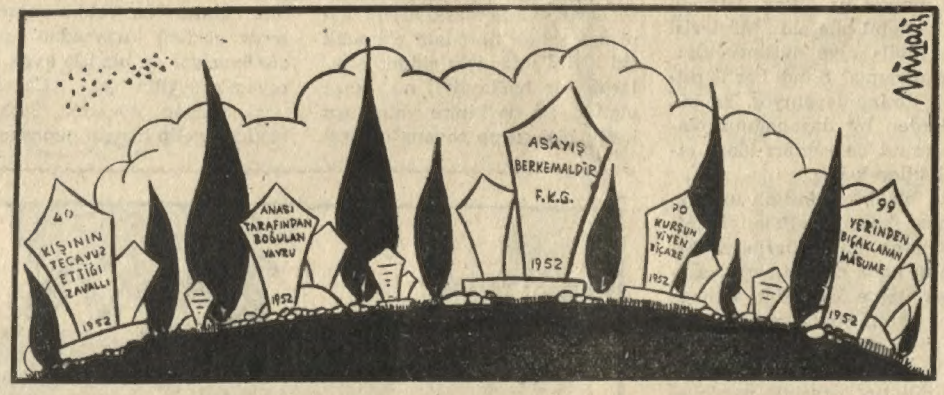

ASRÎ MEZARLIKI..

SİGARA FALI

Göztepeden trenle Haydarpaşaya iniyordum. Pencerenin kenarına oturmuş, birbirlerini kovalar gibi gözönünden akıp giden ağaçları, telgraf direklerini seyrediyordum.

Bir ara, iki pencere arasındaki sabit cıgara tablasına gözüm kaydı. Tablanın içinde üç izmarit vardı. Bu üç izmarit, benden evvel ayni yerde oturmuş üç kişinin hüviyetleri, hattâ şahsiyetlerini öğretti.

Tablada, üç izmarit bir tek kibrit vardı. Artık fala bakabiliriz:

Bu üç arkadaş, teklifsiz, mübali idiler. Aralarında teşrifata riayet etmiyorlardı. Eğer teşrifata riayet etmiş olsalardı:

— Aman efendim... Kerem edin.

— Rica ederim, siz buyurun...

Gibi nazikâne eğilip bükülmeler arasında, kibrit, yarıya kadar yanardı.

Bu üç arkadaş, bir kibritle üç cıgara yakmaktan teşe'üm etmiyorlardı.

İzmaritlerden birinin dörtte biri, öbür ikisinin dörtte üçü içilmiş. Fakat üçünün de ağıza iliştirilen uçları, fazla ıslanmış değil. Demek ki üçü de geveze, cigarayı ellerinde tutarak içiyorlar.

Cıgara içenler evli... Çünkü pencere açıkken, izmaritleri dışarıya atmamışlar, evdeki itiyatlarına uyarak tablaya bastırmışlar.

Bu üç ahbap çavuşlar, öğle trenine kaldıklarına nazaran, memur değil, serbest meslek erbabından olacaklar. İkinci mevkie bindiklerine göre de, hesaplarını biliyorlar.

Bir tablaya bastırılmış üç izmaritten, şimdilik bunları, bu kadarını okudum. Eğer bu ilimde biraz daha ilerlersem, kim bilir nelerden, neler okuruml..

446

Sözüm Ona Ziyafet

Böyle kendi kendimi takdim ettiğim için kusura bakmayın. Meşhur sosyete iskandalları hicvcisi Turan Aziz Belerin «Görgü» isimli âdâbı muaşeret kitabında bunun da yeri varmış. Gerçi bu işi, muharrir, yani bu yazının muharriri de yapabilirdi ama, sözü kendim ele almağı tercih ettim.

Bendeniz Tavvaz. Avukat, istikbalin şöhretlerinden. E, yarın ne olacağı bilinmez. Devran öylesine dönüyor ki, bugünün meçhulleri, yarının birinci plânda şöhretleri olabiliyor. Neyse, maksadım politika yapmak değil. Kulunuz bir araba aldım. Biraz da eş dost bizim düdüğümüzü çalsınlar diye. Bir resmî makam işgal etmiyorum ki emrimde sürüyle hizmet otomobili bulunsun. Hem, sonra efendim, eskiden otomobiller, yalnız kadınları avlamak için işe yararmış. Şimdi her türlü av işinde kullanılıyor. Bilhassa müşteri avında ... Öyle değil mi?.. Meselâ bir arabam olursa: «Herif yaman avukat ha... Bak, lâhzada bir otomobil bile aldı. Müşterisi kum gibi!» diye düşünecekler. Ne yaparsınız? Şimdi her iş psikoloji ilmine dayanıyor. Ya büyüklerden bir dayanağınız olacak, yahut da ruhları idare etmeyi bileceksiniz.

İşin bu ikinci faslına uymak, bir meslekdaşı kendime minnettar ederek müşterilerinden bir kısmını bana ciro etmesini sağlamak üzere kendisini yemeğe davet ettim. Şimdi yemek ziyafetlerinin de ucuza maledilmesi kolay. Öyle olmasa İstanbul valisi, milletin parasiyle nerdeyse sokaktan adam çevirip ziyafet çeker miydi? Ben de bir taşla birkaç kuş birden vuracağım için bu daveti yaptım. Bir kere araba kullanmasını bilmem. Bütün edindiğim bilgi adam kullanmak hususundadır. Bu da benim ne büyük bir siyasî olacağımı gösterir. Sonra, araba kullanmağı bilmediğim için ehliyetim de yok. Gerçi ne ehliyetsizler, neler kullanıyorlar ama, o bize göre değil. Bir, Orhan Eyüboğlu'na çatarsak gözümüzün yaşına bakmaz, çatır çatır ceza keser. Onun için, tuttum, avukat Velût Hacıbaşıyı direksiyona geçirdim.

Velût Hacıbaşı hem iyi avukattır, insanların ağzından girip burnundan çıkmasını bilir. Direksiyonu ellerini kaldırarak bile kullanır. Hem de hoşsohbettir. Ha rahmetli Hazım, ha o... söylet söylet gül. Hattâ, yüzüne bakmak bile insana gülmekle ağlamak arasında bir his verir. Halit Fahri Ozansoy gibi.

Biz Şaşkınbakkalda otururuz. Şaşkınlık alâmeti değil. Ev buhranı yüzünden. Asıl şaşkınlık, orada oturup da, gecenin do kuzunda Yeşilköydeki Çinar oteli'ne yemeğe gitmekte... Neyse, orasını pek karıştırmıyalım. Maksat, uzun boylu otomobil gezintisi yapmaktı. Bu da ayni taş la vurulacak üçüncü kuş...

Refikalarımız cariyelerinizi de alarak, saat yirmi sularında Şaşkınbakkaldan Yeşilköye mü teveccihen hareket ettik. Bizim oraların asfaltı şimdiki demokrasiye benzer. Hem biraz çabuk eriyiveriyor, sıcağa yüzü yok. Hem de tramvaylar, yolun iki kaldırımından gider, otolar ve yayalar ortasından. Bütün bu tersliklere rağmen Üsküdarın araba vapuru iskelesine muvaffakiyetle geldik. Burada muvaffakiyet kelimesini süs için kullanmıyorum. Ne hızlı gitmekten dolayı ceza verdik (Bendeniz D. P. Ocak bucak başkanıyım ayni zamanda), ne adam çiğnedik (ki bizim şoför için cidden şaşılacak bir hâdisedir), ne kaza yaptık. Ne de kimse yolumuzu kesti, bizi soyup sovana çevirdi (ki bu da F. K. G. yi bile şaşırtacak bir haldir!)

Araba vapurunda gelsin çaylar, kahveler. Vapurdan çıkarken, Velût, bir ses çıkardı Yanlışlıkla klâksona basarak veya herhangi bir münasebetsiz şekilde değil:

— Tavvaz, depoda benzin az, bizi imkânı yok Yeşilköye kadar götürmez. Bakırköyde dayanır kalırız. Hemen şuradan benzin alalım...

Diyormuş meğer. Alalım, dedik. Vapurdan çıkarken orada bir benzin deposu var ya. Velût, arabayı oraya yanaştırdı:

— Dök oğlum iki şişe...

Diye de kırk yıllık şoför ağziyle benzinciye emir verdi. Lâkin bir de cebime el attım ki... Yok, para değil. Para olsa kolay, kredimiz vardır sağda solda. Benzin deposunun anahtarı yok. Öbür cebimde kalmış. Anahtarsız kasa kolay açılır (mış) ama, benzin deposu açılmaz. Ne yapacağız? diye bir konsey kurduk. Elâlem en vahim meselelerde gözünü kırpmadan geri dönüveriyor da biz ille ayak direyecek değiliz ya... Çaresiz, ters yüzüne dönerek Şaşkınbakkala gelip benzin deposunun anahtarını alacağız... Lâkin Velût:

— Bu benzin bizi eve de götürmez kardeşim!..

deyiverdi. Oğlanda din, iman, insaf namına bir şey yok ki... Çaresiz, arabayı Üsküdar meydanında onlara bıraktım. Kadınlar, Allaha şükür henüz söylenmeğe başlamamışlardı. Bir taksiye atlayıp doğru eve geldim. Benzin deposunun anahtarlarını aldım, geri döndüm. Taksinin parasını verip bizimkine, yani bizim arabaya benzin doldurttum.

— Haydi, yola çıkalım... dedik. Velût, bu sefer de saate bakacak oldu:

— Yahu saat dokuz buçuk olmuş. Bu saatten sonra tâââ Yeşilköye yemeğe gidilir mi? Şuradan birer sandviç uyduralım da eve dönelim bâri... dedi.

Kadınlar da, nedense, bu fikre iştirak ettiler. Biz, tıngır mıngır yola düzüldük. İçim hazan yaprağı gibi titrer. Mecliste sual sormuş Bakandan beter durumdayım. Eve dönünce anahtarı unuttuğum için tâbi tutulacağım sorgu suali düşünerek büzüldükçe büzülüyorum köşemde. Bereket bu sefer bir başka hâdise imdada yetişti. Tam Haydarpaşa köprüsüne girerken «Paat!» dedi, arka lâstiklerden biri patladı...

Hemen durduk. Nümune hastahanesinden koşuşanlar oldu. Tabanca sesi zannetmişler, otomobili de görünce muhakkak bir cinayet var demişler. Yaralıyı arıyorlardı hastahaneye kaldırmak için. Velût:

— Çok şükür bizden sakatlanan yok, dedi, ama bir kere de arkadaki beye sorun. Ondan şüpheliyim...

Ben, binbir güçlükle hiçbir yerimin kırılmadığına inandırdım adamları. Velût:

— Portbagajda yedek lâstik hazır, diyordu, hemen değiştirelim. Onbeş dakikalık iştir. Sen getir şu gromikoyu...

— Deli misin be, dedim. Gromyko İngiltereye sefir oldu, nerden bulayım?

— Canım arabayı neyle kaldıracağız? Gromikoyla değil mi?

— Değil, kriko...

— Kırık mı o? Sağlamını istiyelim...

— Kırık değil be adam, kullanacağın manivelânın adı kriko,.. Sen ne biçim şoförsün?

— Ağzını topla, ben şoför değilim. Sadece ehliyetliyim. Hem de ehliyetim amatör ehliyeti...

— Hangi federasyondan?

— Memlekette nüfus sayımı yapılacakmış...

— Bari bir de nüfuz sayımı yapsalar da, nekadar nüfuzlu adamımız var, tanısak!...

— Nasıl hangi federasyondan!...

— Amatörmüşsün de... Profesyonel değilim diyorsun...

— Ha... Boks federasyonundan. Şimdi çeneni dağıtmağa geliyorum. Benimle alay mı ediyorsun yahu?

Velûdu yatıştırdık. Seninki arabanın altına yattı. Ben saate bakıyordum. Her onbeş dakikada bir somun çıkarıyordu. Bu gidişle sabaha kadar kırk somunu haklıyacaktı.

— Velût! dedim, sen bu işten vazgeç. Arabayı burada bırakalım, gidelim.

— Kime emanet edeceksin?

— Allaha emanet ederiz. Bizim her işimiz öyle değil mi zaten?

— Öyle öyle, dedi, gûya yeni olacak, senin araba da Allahlık.. Elveda sevgili mayonezler, piliç kızartmaları, yalancı dolmalar...

Derken lângır lûngur tekerlek yerinden fırladı. Başladı köprünün meyline uyarak aşağı doğru tekerlenmeğe. «Aman, vur, tut, yakalayın, kaçıyor, gidiyor!» diye feryada başladık. Yoldan geçen iki kişi:

— Ne tarafa kaçtı? Neyinizi çaldı?

Yollu bağrışarak tekerleği bırakıp aksi istikamete koşuştular. Mecbur oldum kan ter içinde ben bizzat seğirtmeğe... Nihayet mel'unu eroin kaçakçısı gibi enseleyip arabanın yanına getirdim ama, terden de bittim. Bir de etrafıma bakınca ne göreyim? Civardan halimize acıyanlar, bizim hanımlara iskemle vermişler. Onlar oturmuş, Haydarpaşa köprüsünde mehtap safası yapıyorlar. Dedikoduya o kadar dalmışlar ki, bizi tamamen unutmuşlar. İnsanın kadınlar tarafından unutulmasının bukadar saadet, ferahlık verici bir şey olduğunu ilk defa bu gece anlıyordum. Ben de yere mendilimi serip Velût'un yanına oturdum.

— Ne o? dedi, daha çabuk zenginleşmeye karar verdin galiba...

— Ne münasebet?

— Köprü üstüne mendil seriyorsun da...

— Üstûne oturacağım.

— Beni seyretmek için mi?

— Hayır, sana yardım etmek için.

— Bana nasıl yardım edebilirsin? Elinden bir iş gelmez. Ağzını açsan, Yalman Çelebi gibi yerli yersiz pot kırarsın...

Etraftan bir kahkaha koptu. Bir de ne görelim: Gecenin o saatinde, nekadar işsiz güçsüz adam varsa, etrafımıza halka olmuşlar, bizi seyrediyorlar...

Velût, bu hali görünce büsbütün lâçka oldu:

— Gel artık, dedi, benden paso... Bundan sonrasına da sen devam et ziyafetin...

Bu sözler aklımı başıma getirdi. Ben onlara bir ziyafet vadetmiştim. Kısmetlerine ne çıkmıştı. Ah, şu kahrolası araba... Şimdi Velût, pek haklı olarak, ziyafetten hissemi almamı istiyordu. Halbuki ben, olimpiyat idarecileri gibi, herşeye uzaktan seyirci kalmağa ne de çabuk alışmıştım. Ne yapacaktım şimdi?

Çaresiz ceketimi çıkardım. Arabanın altına ağlamaklı bir suratla girdim.

Orada nekadar kaldığımı bilmiyorum. Velût hanımlarla sohbet ederken bana tekerleğin her parçası, seçimlerden ümitsiz dönmüş adaylara diğer gelir kaynağı mevkiler nasıl görünürse o derece iştah açıcı görünüyordu. Bazan bir somun kızarmış piliç tavasına, bir bilya veya dingil parçası bir başka ziyafet yemeğine benziyordu. Açlık bir yandan, sabırsızlık ve yorgunluk bir yandan, arama taramaya çıkmış emniyet memuruna dönmüştüm ki, Velût, cidden adına uygun bir fikir buldu:

— Sen tamir işini tamamla, zaten yalnız bir civataları sıkıştırıp krikoyu yerine koymak kaldı. Biz de mehtapta şöyle bir dolaşalım!

İçim kan ağlıyarak, onların seyrana çıktığını gördüm. Kan ter içinde işi bitirdim. Ömrümde ilk ve inşallah son olarak bir otomobil tamirine iştirak ettikten sonra arkalarından koştum. Tekmil haberini verdim. Velût:

— Sana zahmet oldu. Arabada kâfi derecede benzin vardı ama, benim canım Yeşilköye gitmek istemiyordu. Ama vallahi lâstiğin patlamasında hiçbir sun'u taksirim yok! demez mi?

İşte o anda ne olduğumu hatırlıyamıyorum. Eski arkadaşımın gırtlağına sarılmışım. Şakanın bukadarı Feleğe bile yakışmazken bana bu oyunu etsin ha?

Tabii iki dakikaya bile kalmadan tuş olmuştum. Ötem berim azıcık hırpalanmadı değil, ama umurumda mı ya? Heba olan emekler, boşuna giden ziyafet, her şey, her şey beni deliye döndürmeğe kâfiydi.

Ellerin armut mu topluyordu senin, demeyin. Kâfir oğlan benim tam iki boyum kadardır.

İstanbul muhabiri

Felek — Galiba soyadımın nasibi: Bu kanburu benden başka yükliyecek adam bulamadılar!...

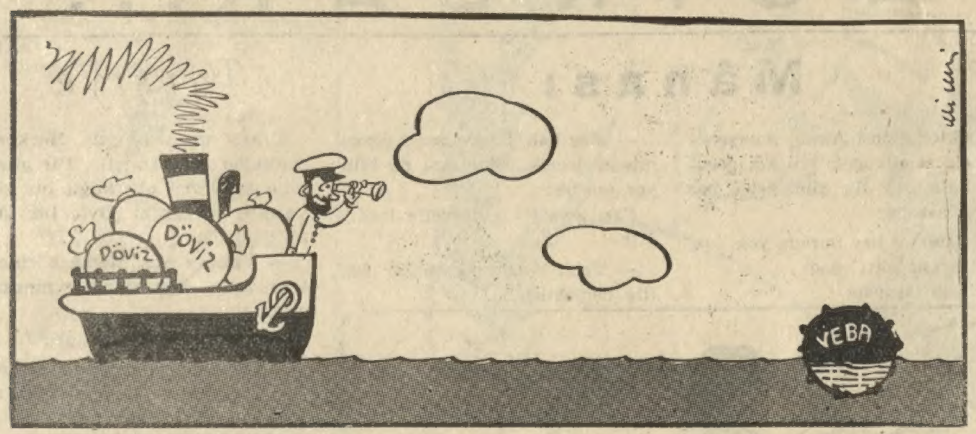

Hac yolcusu — Hım... Demek denizde de serap görülüyormuş!.

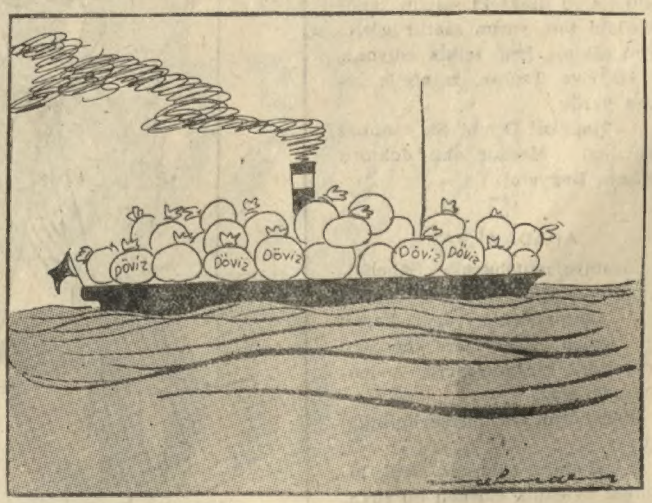

BİZİM HACILAR!...

448

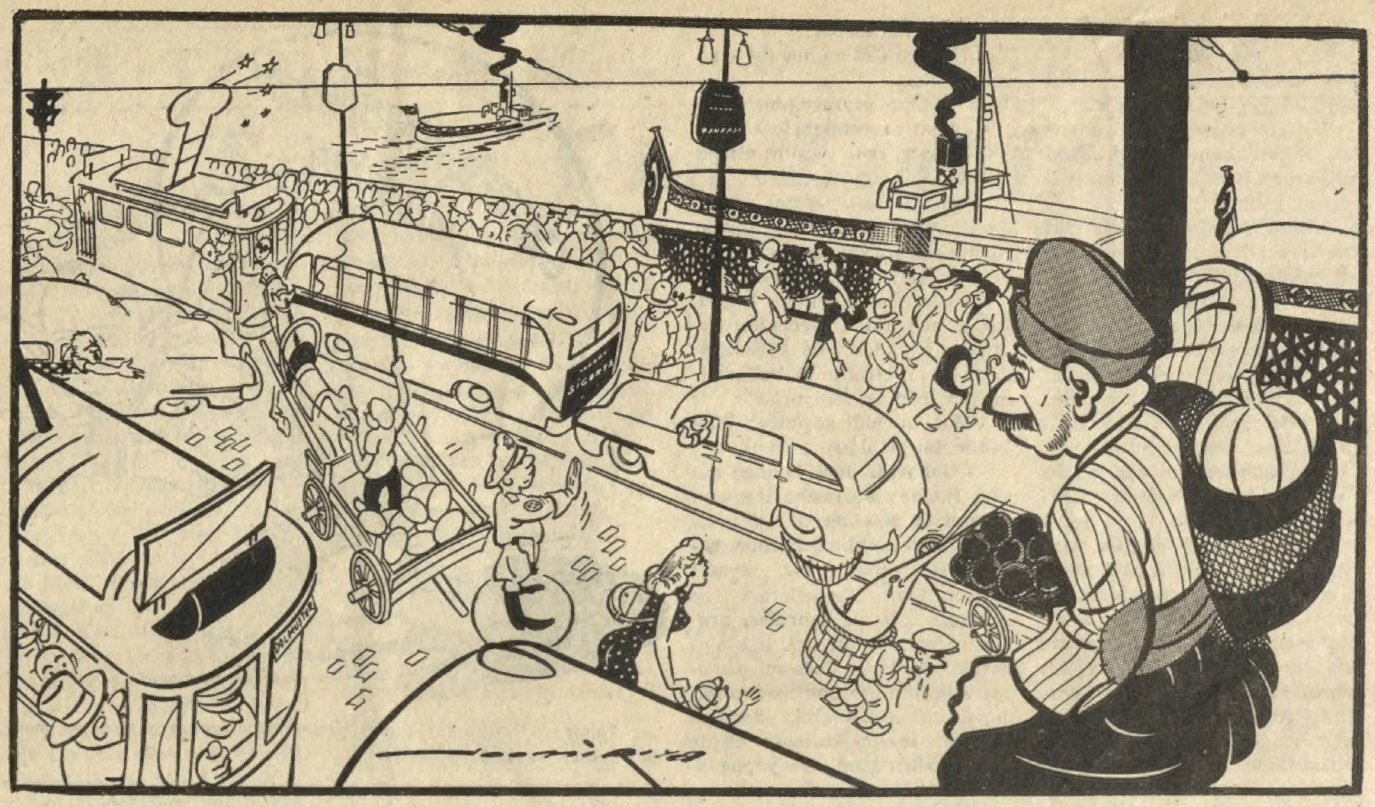

Köylü — Işşşş... Galiba Sırat köprüsü bu olacak!...

ŞAKACIKLAR...

Haklı değil mi?

Moda Deniz kulübü gecelerinden biri.. Sosyetenin her mânasiyle en tanınmışlarından altmışını aşalı hayli olmuş, lâkin kırkından yukarı çıkmamış bir hanımefendi, öylesine frapan, öylesine açık saçık giyinmiş, bir de kat kat boyanmış ki.. Herkesin gözü gayri ihtiyarî bir defa onun üzerine kayıyor, sonra dudaklarda bir tebessüm dolaşıyor..

Hamfendi nihayet dayanamıya rak, yanındaki Hayriye Toprak'a uzakta duran sarışın bir genci gösterdi:

— Şekerim, tanıyor musunuz, kimdir şu uzaktaki sarışın genç? Vallahi tam yarım saattir gözlerini dikmiş, beni tetkik ediyor...

Hayriye Toprak, zarafetle cevap verdi:

— Hangisi? O mu? Siz tanımaz mısınız? Meşhur akıl doktoru Kâzım Dağyolu!

□

ARADAKİ FARK

Asabiye mütehassısı Sabahattin Kerimoğlu'na bir hasta geldi:

— Sorma doktor, dedi, karım altı aydanberi her gece kendisini rüyasında bir milyonerle evlenmiş görüyor..

Sabahattin sevimli sevimli gülüdü:

— Halinize şükredin, dedi, bizimki evlendik evleneli bu rüyayı uyanıkken görüyor ya..

Mânası

Doktor Şinasi Aksal, muayenehanesi için küçük bir kız çocuğu bulmuştu. Bir gün, gelen hastaya kızcağız:

— Doktor bey burada yok, kon sültasyona gitti.. dedi.

Hasta şaşmıştı:

— Maşallah, bu kelimeyi öğrenmişsin demek.. Mânasını da biliyor musun?

Kız, kemali ciddiyetle tasdik etti:

— Tabii bilirim efendim: Elli lira demektir!

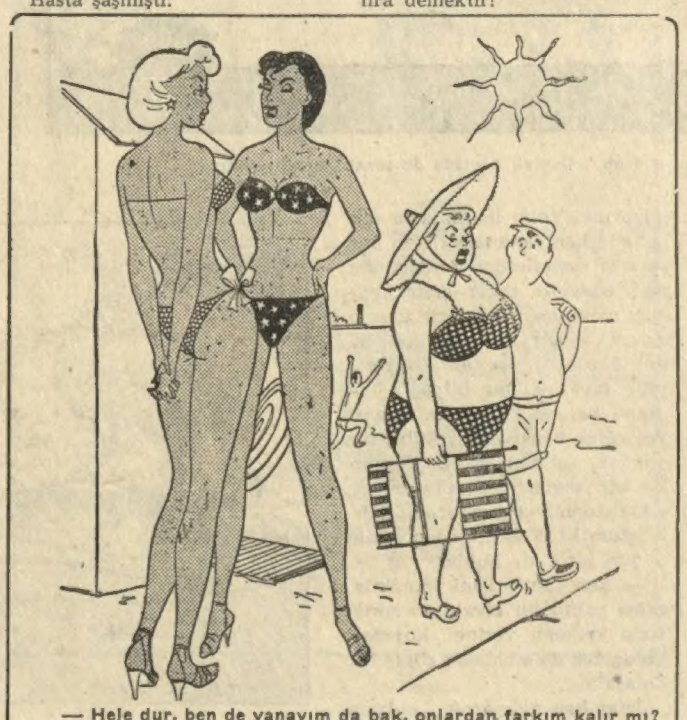

— Hele dur, ben de yanayım da bak, onlardan farkım kalır mı?

Tavsiye

Traşçı mı traşçıydı. Herkesi canından bezdirmişti... Bir gün, yine saatlerce oturduğu bir ziyarette ev sahibi şöyle bir lâf attı:

— Vallahi, insanların hikmeti vücudu başkalarını mes'ut etmektir...

Traşçı hemen lâfı kaptı:

— Söylemesi kolaydır onun. Ben de isterim herkesi mes'ut etmek... Ama kolay mı?

Ev sahibi güldü:

— Tabii kolay. Hem pek kolay. Meselâ gittiğiniz yerlerden çabucak kalkın, kâfi!

□

Filim

Küçük Sahne artistlerinden Altan Karındaş, müzmin bir karın ağrısından muztaripti. Doktora baş vurdu. Hekim onu iyice muayene edip şikâyetlerini dinledikten sonra:

— Kâfi değil efendim, bir de filminizi çekmem lâzım..

Sevimli artist:

— Hayhay, yalnız beş dakika müsaade edin!

Diyerek çantasından aynasını çıkardı, rujunu tazelemeğe, saçlarını taramağa koyuldu.

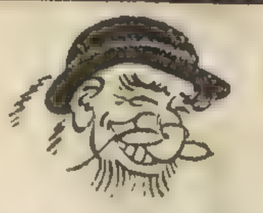

NE ZANNETMİŞ?

Meşhur kılıbıklardandı. Bir arkadaşına rastladı. Yüzünden düşen bin parça olduğu içir, arkadaşı haline acıyarak sordu:

— Ne o? Bir derdin mi var?

«Dertli», dert yandı:

— Sorma birader, tramvayda cüzdanımı çekmişler...

— Allah Allah, yahu insan cebine bir yabancı elin girdiğini farketmez mi hiç?

— Ettim ama kardeşim? Bizim hanımın eli sandım!

SOR DA SÖYLESİN...

Caddebostanı plâjında, iki genç kız başbaşa vermiş dedikodu yapıyorlardı. Mayolarının açık yerlerinden alenen görünen kısımlarını örtmeği unutacak kadar dalmışlardı. Biri:

— Biliyor musun? dedi, Muallânın son nişanlısı öyle malûmatlı, öyle bilgili bir genç ki... Ne istersen var onda. Bilmediği şey yok...

— İhsanı söylemiyor musun canım? Sen onu bana sor. Daha bilmediği neler var!

TELÂKKİ MESELESİ

Küçük valimiz F. K. G., Yugoslavya seyahatinde, kendisini karşılayanlardan meşhur mizah muharriri Aleksi Petkoviç'e sordu:

— Nasılsınız? Sıhhatinizden memnun musunuz?

F. K. G. ın Yeşilaycı olduğunu işiten Petkoviç gülümsedi:

— Fenayım aziz doktor! dedi, üç gündür sarhoş olamadım!

TERBİYE

Çocuk son derece haşarıydı. Yakın dostlarından biri ziyaretine gelmişti. Onun taklidini yapıyordu. Nihayet arkadaşı dayanamadı. Oğlanı babasına şikâyet etti:

— Bana bak Hüseyin, dedi, oğluna söyle, taklidimi yapmaktan vazgeçsin...

Hüseyin, hemen müdahale etti:

— Ahmet, terbiyesizlik ediyorsun!

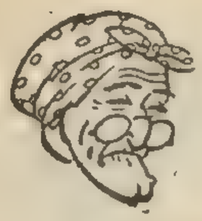

İyi

Şair, Halit Fahri Ozansoy o akşam bir ziyafete davet edilmişti. Ertesi gün Ercümend Ekrem Talu'ya rastladı. Üstat takıldı:

— Dün gece nerelerdeymişsin yahu?

— Sorma kardeşim, kat'iyyen kendimde değildim...

Ercümend başını salladı:

— Kimbilir ne rahat etmişsindir!

Bebekçi!

Küçük abla, amcası Kâminin yanında bir kaç gün kalmıştı. Eve döndüğü zaman, annesinin kucağında bir kardeş bebek buldu. O sırada, orada bulunan annesinin genç arkadaşlarından bir bayan bebeği okşıyarak:

— Ah ne güzel! dedi,. Benim de böyle bir bebeğim olmasını okadar isterim ki,

Küçük abla, hemen cevap verdi:

— Kolay... Siz de arasıra Kâmi amcama gidin!...

Nezaket

Avukat Halûk Eczacıbaşı, vapurda müthiş bir münakaşaya girişmişti. Nihayet dayanamadı, Nuri Hoca'ya sordu:

— Hoca, sen söyle Allahaşkına, bu kadar senelik ahbabımsın. Benim en küçük bir nezaketsizliğimi gördüğünü söyliyebilir misin?

Nuri Hoca, şiddetle reddetti:

— Vallahi söyliyemem... Nezaketim mânidir!

— Hay çapkın hay, zamane gençlerinden daha akıllı!..

Sonu meçhul hikâye!

Hasnun Şaşkal, çok sevimli, alımlı, bir gençti; yalnız küçük bir kusuru vardı, anlayışı biraz kıtça idi. İnce, zarif nükteleri, hemen, anında, dakikasında anlamak, kavrayıvermek şöyle dursun; en basit lâkırdıları, tavırları bile, bazan bir iki saat, hattâ bazan da bir iki gün sonra anlardı.

Her günkü hayatta, bu, pek büyük bir kusur sayılmazdı, fakat, insan, âşık olacak olursa? İşte o zaman iş değişiveriyordu.

Hasnun, âşıktı; komşuları Nemika Hoppagül'ü seviyordu. Nemika, henüz kocasından ayrılmış bir genç duldu. Siyah parlak gözleri kadar zekâsı da uyanıktı. Hasnun Şaşkal'ın, aşkını o, daha ilk dakikada keşfedivermişti. Lâkin Hasnun altı aydır, sevgilisine gönlünü, hislerini açamadığını zannediyordu.

Hasnun'un tutkunluğunu gören Nemika, için için sinirlenmeğe başlamıştı. Onunla saatlerce baş başa kalıyor, konuşuyorlardı; genç kadının kaş göz oynatarak, kırıla döküle yaptığı bütün teşvikler, iymalar, hep boşuna gidiyor; Hasnun, bütün bunlardan birer mâna çıkarmak istiyor, lâkin genç kadının güzelliğile karışan kafası, bu muammaları çözemiyor, yutkunuyor, bön bön bakıyordu.

Nemika, artık buna bir nihayet vermek istiyordu, kararı kat'î idi. Hasnun'un zekâsını, idrakini, zorla açacaktı, başka çare yoktu.

Genç dul, âşıkını öğle yemeğine davet etti. Sofrada, Hasnun, önüne bakarak yemek yiyordu, bir ara ayaklarına, bir ayağın dokunduğunu hisseder gibi oldu. Hemen ayağını çekti. Kendi kendine düşündü:

— Galiba, ayaklarımı fazla ileri uzattım; Nemika'nın ayaklarına dokundu.

Onun bu, gerileyişini gören Nemika, sordu:

— Ne oldunuz?

Hasnun, kekeledi, aklınca bir mazeret buldu:

— Hiç... Zannedersem, bir kedi geçti de...

Nemika, dudaklarını ısırdı, cevap vermedi. Yemekten sonra, yan salona geçmişlerdi.

Nemika, şezlonga, yarı yatar gibi uzandı ve elile Hasnun Şaşkal'a işaret etti:

— Gelin, yanıma oturun...

Hasnun, oturdu, hizmetçi kahveleri getirmişti. Nemika, hizmetçiye:

— Beni soran olursa, evde, olmadığımı söylersin, dedi.

Yalnız kaldıkları zaman, Nemika sordu:

— Hasnun bey, siz, faraza bir kadını sevecek olsanız, ne yaparsınız?

Hasnun, bu sual karşısında yıldırımla vurulmuşa dönmüştü. Nemika, içinden:

— Alık, diyordu. Büsbütün şaşırdı. Manevrayı değiştirmeli!

Genç kadın, elini alnından geçiriyordu:

— Yahut meselâ, bir kadın sizi severse!...

Hasnun, kafaları vücutlarına yayla bitiştirilmiş bebekler gibi kafasını sallıyordu:

— Evet... Evet...

Nemika, daha etraflı, daha açık anlatmak lüzumunu hissediyordu:

— Seven bir kadın, sevdiğini anlatır, değil mi?

— Evet... Evet...

Genç dul, için için kızmakta idi:

— Sadece, evet! . demeyiniz canım...

— Peki, ne diyeyim?

— Kadın, sevgisini bir çok şekillerde anlatmaz mı? Meselâ bir cigara yakmak ister, erkek kibriti çakar. Kadın cigarasını yakınca gözünü kırparak kibriti üfleyiverir. Bunda bir çok mânalar var değil mi?

— Evet... Evet...

Nemika, bir kaç dakika sustu ve Hasnun'a:

— Bir sigara verir misiniz? dedi.

Hasnun küçük tabura üstünde duran gümüş kutudan bir cigara aldı, Nemika'ya uzattı. Nemika, cigarayı dudaklarına iliştirmişti:

— Yakınız!

Hasnun kibriti çakmıştı, Nemika sigarasını yaktı ve gözünü kırparak kibriti söndürdü.

Hasnun, bir boşluk içinde imiş gibi duruyordu. Nemika sinirden ölecekti:

— Hasnun bey, bir kadın, sevdiğini başka şekilde de anlatabilir, dedi. Meselâ, durup dururken içini çeker ve sonra sigarasının dumanını, erkeğin yüzüne üfler.

Hasnun'a: Bunu da anlama, bakayım! der gibi bakıyordu.

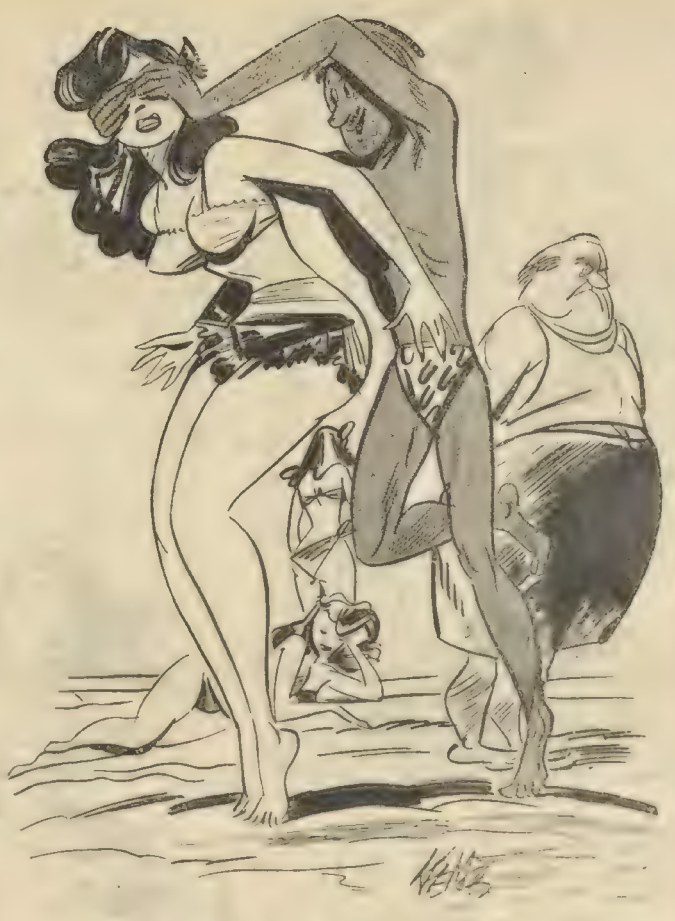

— Seni ilk öpen...
— Haaa, ya Ahmetsin, ya Mehmetsin, ya Oğuzsun!...

Çok geçmedi, Nemika, uzun uzun içini çekti ve sonra cigarasının dumanını Hasnun'un yüzüne üfledi.

Hasnun, hâlâ, yerle gök arasında, muallâkta duruyordu. Nemika, birden hiddetle ayağa kalkmıştı:

— Hasnun bey, bir kadın, bir erkekle oturur ve misafir de kabul etmez, yalnız kalmak isterse bunun mânası ne olabilir? Bunun, elbette bir mânası vardır değil mi?

Hasnun, koyun gibi başını sallıyordu:

— Evet, evet... Tabii bir mânası vardır.

Nemika kollarını kavuşturmuştu:

— O halde?

Hasnun, şaşırmış, kulaklarına kadar kızarmış, ayağa kalkmak mı, oturmak mı, cevap vermek mi, susmak mı, lâzım geldiğine bir türlü karar veremiyordu:

— Evet... O halde?

Nemika, Hasnun'a doğru iğildi. Sesi boğuk, yüzü öfkeliydi:

— Benimle alay mı ediyorsunuz?

Hasnun, ağır ağır kalktı, dudakları titreyerek kekliyordu:

— Estağfurullah.. Ne münasebet!

Nemika, Hasnun'un yüzüne dikkatle baktı: Hasnun, gençti, güzeldi, muntazam, mütenasip vücudile bir güzeldi. Boğulurcasına sordu:

— Hasnun bey, sizden cigara istemiştim, ne yaptım?

— Aldınız, yaktınız, içtiniz?

— Göz kırpıp kibriti üflemedim mi?

— Üflediniz!

— Sonra içimi çekip cigaramın dumanını yüzünüze üfleme dim mi?

— Üflediniz.

— Hizmetçi, kahveleri getirdiği zaman, kimseyi kabul etmiyeceğimi, söylemedim mi?

— Söylediniz!

Nemika Hoppagül, kollarını iki yana açmıştı:

— Peki, daha ne yapayım, daha ne söyliyeyim?

Hasnun Şaşkal'ın kafasında, ayna kırılır gibi bir yer kırılmış, içerisine ışıklar sızıyordu:

— Peki, o halde, ne diye hâlâ beni kovmuyor, kolumdan tutup kapı dışarı etmiyorsunuz?

★

Maalesef, bu hikâyenin sonunu öğrenemedim!?..

Kulakmisafiri

HİKÂYE

ÇİFTETELLİ!

— Buba! Buba!. Çingânlar geldi, bak!

Al basma entarisinin üzerine sarkan çift örgü, altın sarısı saçlarını hoplata, hoplata, yalınayak koşup ta gelen küçük Eminenin gösterdiği tarafa, ihtiyar Hasan ağa hiddetli bakışlarını dikti.

— Gene mi geldi, köpoğlunun uşakları? diye söylendi.

Köyün hemen kıyısında, koyu toprak rengi insanlar, gene koyu toprak rengi çadırlarını kurmakla meşguldüler. Erkekler arabalardan çözmüş, yahut ki, yüklerini indirmiş oldukları beygirleri, köstekliyerek, çayıra salmak üzere idiler. Kadınlar, akşam kumanyası için hazırlık yapıyorlardı. Sırtlarında, her taraflarını örtmeğe yetmiyen kısa gömlekli çocuklar çapula çıkmışlar, kümesleri, yemiş ağaçlarını, alçacık damlarda kuruyan mısır hevenklerini gözetiyorlardı.

Kızının verdiği habere, Hasan ağanın canı fena halde sıkılmıştı.

Bu çingene sürüsü her ne zaman gelmiş ise, köyün rahat ve huzurunu kaçırmıştı. Tavuklar eksiliyor, davarlar kayboluyor, çoluk çocuk işinden gücünden alıkonuyordu.

Çünkü bu kara suratlı sözüm onalar, sade çapulculukla kanaat etmiyorlar, fal bakmak bahanesile, yahut ki, çalgı çalarak, türlü düzenbazlıklar ederek, para çekmesini, pırtı, azık toplamasını da biliyorlardı.

Hasanın evi, köyün en kenar evi idi. Çingenelerin çergisi ona pek yakın düşüyordu. Onun için, en fazla endişe eden, en çok köpüren de o idi. Bıldır, gene bu kör olasıcalar, onun bir oğlağını, beş tane de yumurtalı, anaç tavuğunu iç edivermişlerdi.

İhtiyar köylü, mırıldanaraktan, derdini dökmek üzere kahveye gitti.

Vakit akşamdı. Güzel, ay ışıklı, sıcak bir yayla akşamı...

Hasan ağa, camide yatsıyı da kıldıktan sonra, tekrar, evinin yolunu tuttu.

Böyle bir vaziyet karşısında, ne olur, ne olmaz, erken dönmek gerekti. Çoluğu, çocuğu, bu hırsız kolunun yanıbaşında, yalnız koymak sakat işti.

Adamcağız, cigarasını tüttüre tüttüre, mezarlık boyunca giden yoldan yürüyordu. İleride, çingenelerin öbek öbek yakmış oldukları ateşlerden yükselen kor kunç kızıllık, ayın baygın ışığını, yere dökülmeden boğuyordu.

Hasan ağa, mezarlık duvarının kıyısından kıvrılacağı sırada, oracıkta, kaba tezeklerin üzerine çömelmiş iki gölge ile karşılaştı...

Bunlar, birisi yaşlı, öteki tazecik, iki çingene karısı idi. Yaşlısının koltuğunda bir acayip nesne vardı. Birdenbire irkilip, geriye seğirten Hasan ağaya kahkahayla güldüler.

Yaşlısı:

— Abe, ne korktun, dayıcığım?. dedi. Senin gibi koç yiğitler böyle ürkek mi olur?

Hasan ağa kükredi:

— Ne arıyonuz burda, gahbenin gızları?

— Ay ışığında serinliyoruz, abe dayı! Kemanemizi de aldık, safa süreceğiz. At şuracığa bir kuruşcuk, sana bir İstanbul havası vurayım. Pembe de türkü çağırsın. İçerin açılsın, göyntün ferahlasın.

— Get işine!

— Darılma, aslanım. Para da, pul da vermesen, sen sağ ol! Kız Pembe!. Çağır hele bizim ağaya aynalı tarafından bir türkü.

Pembe adına cevap veren kız; ayağa kalkıp otuz iki dişini, bir dizi sedef gibi, ayın ışığına gösteren tatlı bir gülüşle ortaya geldi.

Lâhzada keman, kart çingenenin koltuğundan çenesine yer değiştirmiş, yay korkak bir zam para gibi, usul usul, telleri öpmeğe başlamıştı.

Hasan ağa şaşkın şaşkın duruyordu. Pembe, vücuduna iç kabartıcı bir kıvraklık vererek, kuşağını düzeltti. Parmaklarındaki çalparaları sağladı. Tam o sırada ayın ışığı, kızı baştan aşağı kaplayıvermişti. İhtiyar köylü, farkında olmıyarak yutkunurken, az kaldı boğuluyordu. Kendisini dürten şeytanı ötelemek için, karılara bir daha çıkıştı:

— Gedin ülen!

Ve yoluna devam etmek istedi. Lâkin, ihtiyar karı yol vermiyordu.

— Bak, güzel ağacığım! Hiç böyle yağlı ballı, aynalı boncuklu oyun gördün mü?

Sahiden de görmemişti. Vay, anaaam! Kâfirin kızı, ne de kıvırıyordu, be!

— Yavrucağın alıncağızına bir şeycik yapıştırmaz mısın?

Hasan ağa terliyordu. Kan başına çıkmış, gençliğinin hasreti kızgın buğu halinde varlığını sarmıştı. Kuşağının kıvrımından kara keseyi çekti çıkardı. İçinden aldığı küflü kuruşu, önünde, arkaya doğru baş eğerek, göğüs titreten Pembenin alnına yapıştırdı.

Kemancı karının, gözleri keseyi dolgun görmüştü. Havayı hızlattı.

Ayva yolla, nar yolla,
Bir göbekli yâr yolla!..

Kıvır yavrum ayva göbeğini.. Ağam keyfe gelsin!

Artık Hasan ağa ihtara yer bırakmıyordu. Boyuna keseye davranıyor, eline ne geçerse kıza yapıştırıyordu.

Bir yandan da, buram buram ter döküyordu. Bir iki defa, kıvracık beli kavramak üzere, ileriye saldı, Pembe çevik bir hareketle geriye kaçtı.

Oyun devam ediyordu. Şafak sökünceye kadar sürdü. Kese boşalmış, ihtiyarın takati kesilmişti.

Sabahleyin Hasan ağayı aramağa çıkanlar, onu çalıların dibinde ölü buldular. Kan boğmuştu.

Ötede, çingenelerin geceleyin konakladıkları yerde ise, yalnız, iki üç öbek yanmış ocağın külleri duruyordu..

Pembe, kaatil çiftetellisini oynamak üzere başka köye göçmüştü.

Ercümend Ekrem

— Ooo... Babam yine sabah kahvaltısının peşinden koşuyor!...

Ord. Prof.
Tevfik Remzi
Kazancıgil
AYDABİR
Mecmuasının gelecek sayısında!

452

AŞKTAN BAŞKA

Kızı Süheylâya genç bir mürebbiye tuttuğu gündenberi, Nami Atlamaz'ın hali değişmişti.

Matmazel Kristin'in eve gelmesi, Nami beyi, ihtiyar Faust'u delikanlı yapıveren Mefistofeles gibi, gençleştirivermişti.

Gerçi Nami Atlamaz, Faust kadar ihtiyar değildi, fakat yaşı elli, saçları bembeyaz, yüzü buruşuktu. Ama gönül ihtiyarlığa bakıyor muydu? Kristin'in çağla yeşili gözleri, altın saçları, konca ağzı, körpe vücudu, insanı, yetmişinde, sekseninde bile âşık etmeğe kâfi idi.

Nami kırkında evlenmişti. On sene tatlı bir izdivaç hayatı geçirdikten sonra, karısını kaybetmişti. Dokuz yaşındaki kızı Süheylâya bakmak lâzımdı. O, servete ve sürdüğü refaha rağmen, bir çocuğa, bilhassa bir kız çocuğuna nasıl bakılacağını bilmiyordu.

Nami bey, bir hayli düşündükten sonra, kızına bir mürebbiye tutmağa karar verdi ve birkaç ahbabın da yardımile Matmazel Kristin'i buldu.

Kristin, babası tatlı su Fransızı, anası tatlı su İtalyanı bir ailenin kızıydı. Fransızca, İtalyanca bildiği kadar Türkçeyi de pürüzsüz konuşuyordu. Kristin, köşke gelince, Nami beyde hoşafın yağı kesilmişti. Süheylânın terbiyesi hakkında, evvelce tasarladığı sualleri mürebbiyeye soramıyor, kekeliyordu:

— Siz, hangi metodu daha muvafık görürseniz onu tatbik edin. Benim en büyük arzum, Süheylânın, temiz ve mükemmel yetişmesidir.

Kristin, gül yanakları kızararak önüne bakıyordu:

— Ona, elimden geldiği kadar çalışacağıma emin olabilirsiniz, beyefendi!

Nami bey, yutkunuyor, imtihanda sıkıştırılmış bir mektep çocuğu gibi terliyordu:

— Ona hiç şüphe etmiyorum, Matmazel...

Nami Atlamaz, Süheylâyı çağırmış ve yeni mürebbiyesi ile tanıştırmıştı:

— İşte sana, jantiy bir arkadaş, Süheylâ! Matmazelin dediklerini yap, yüzümü kara çıkarma...

Nami bey, yalnız kalınca, derin derin bir ah! çekmişti:

— Bu ne taze konca! Gittiği, durduğu yer, çiçekleniyor, sanki!

O günden sonra Nami bey, sabahları banyoda, vücudüne saatlerce firiksiyon yapıyor, saçlarını itina ile tarıyor, dikkatle traş oluyor ve yüzünü pomatlıyordu.

Giyinmesi de değişmişti. Terzisine yeni esvaplar ısmarlıyor; kravatlarını, gömleklerini yeniliyor, kılığına kıyafetine çok titiz davranıyordu.

Günler geçtikçe, Nami beyin kalbinde yanan ateş, daha fazla alevleniyor, sonsuz, karışık düşüncelerden gözlerine uyku haram oluyordu.

Nami bey genç kızı sevmek için kendinde bir hak göremiyordu:

— Ferah ferah çocuğum yerinde!... Yüzüme kahkahalarla gülüverirse, ne yaparım? Ben, onun yaraşığı değilim... Haydi, parama tamah etsin, diyelim. Bundan ne çıkar?... Ona sahip olmuş mu sayılırım?

Lâkin buna rağmen, yine kalbine hükmü geçmiyordu.

Kristin, Süheylâya ders verirken, Nami bey, giriyor; gûya kontrol ediyor; genç kıza sualler soruyordu. Bazen Süheylâ ile Kristin'i alıp gezmeğe çıkıyorlardı. O günler Nami beyin, kendini unuttuğu en mesut günlerdi.

Kristin, öyle nazik, mültefit davranıyordu ki, Nami bey:

— Acaba?

Demeğe başlamıştı. Kristin de, acaba, onunla meşgul oluyor muydu? Nami bey, genç kızın her tavrından, her halinden, her bakışından ve gülüşünden, kendi lehine mânalar seziyor, çıkarıyordu.

Nami bey, bir şeye dikkat etmişti. Köşke geldiği zaman çok neşeli olan Kristin'in yavaş yavaş neşesi kaçıyordu. Evvelki gibi kahkahalarla çıngır çıngır gülmüyordu; pek az konuşuyor, pek az gülüyordu. Sonra, genç kız, haftanın muayyen günlerinde, muayyen saatlerinde, sokağa çıkıyor ve köşke dönüyordu.

Kristin, nereye gidiyordu? Nami bey, bunu merak etti, genç kızı, gizli gizli takip ederek muammanın düğümünü çözdü, postahaneye gidiyordu. İlk günler, postahaneden gayet neşeli, keyifli dönüyordu. Lâkin son günlerde, ağlar gibi yüzü küskün, omuzları düşüktü.

Nami bey, çaktırmadan ustalıkla sormuştu:

— Ailenizden mektup alıyorsunuz değil mi?

Genç kız, dudaklarını bükmüştü:

— Alıyorum.

Ve başka bir şey söylememişti. Kristin'in hafta izini vardı; annesile babasını görmek için, Cumartesi sabahları gidiyor, Pazartesi sabahları da dönüyordu. Haftada iki gece, bir gün ailesini gören bir kızın, böyle sık mektuplaşması mânasızdı.

Nami bey şüphelenmişti. Kristin'in muhakkak bir sevdiği vardı. Acaba bu bahtiyar adam kimdi?

Bu şüphe Nami beyin, biraz da ihtiyarlık hırsile, kıskançlığını öyle ateşledi, kudurttu ki, artık bir yerde duramaz, dinlenemez oldu... Her şeyi göze almıştı; Kristin'e aşkını itiraf edecek, bütün servetini onun ayaklarının altına dökecek, azat kabul etmez kölesi yazılacaktı.

Nami bey, bu kararın teferruatını zihninde tasarlarken, Kristin'in ağlamaktan gözleri kızarmış, yüzü sapsarı, odaya girdiğini gördü.

Nami bey, duralamıştı. Buna, ne mâna vereceğini bilemiyordu. Genç kızın elinde bir mektup vardı:

— Beyefendi, bugün izin istiyorum. Annem, çok ağır hasta imiş. Yanına gitmeğe mecburum!

— Bunun için izin istemeğe hacet yok... Hemen gidebilirsiniz, matmazel! Validenizin hastalığı geçinceye kadar da kalırsınız!

Nami bey, cüzdanını çıkarmıştı:

— Hastalık hali... Lâzım olur...

Mukaddemesile genç kıza, bir aylığını da avans olarak verdi. Kristin, küçük çantasını topladı ve istasyonun yolunu tuttu.

Kristin, on beş gün görünmemişti. Nami bey, bahçeye iniyor, koruya çıkıyor, köşke dönüyor, odaları dolaşıyordu. Bir gün, Kristin'in odasına girmişti. Nami bey orada, hâlâ genç kızın kokusunu duymakta idi. Onun dokunduğu eşyalara, okşuyor gibi elini sürüyor; çekmeleri, gözleri de merakla karıştırıyordu.

Bir çekmecenin iç tarafında, unutulmuş bir zarf gördü, elleri titreyerek aldı. Mektuba göz gezdirince, Nami beyin kalbi duracak gibi oldu. Satırları okurken gözleri kararıyordu:

— «Aziz Kristin... Daha o ihtiyar bekârın yanında ne kadar oturacaksın?... Artık, sana inanmıyorum... Aşkımız bu kadarla kalsın... İkimiz de fazla bedbaht olmayalım... Beni sevmediğin anlaşıldı. Beni, ona tercih etmesen, gelirdin. Beni, böyle öksüz bırakıp gitmezdin... Ben, züğürdüm... İstikbali meçhul bir gencim... Senden fazla bir şey istemeğe elbet hakkım yok!...»

Nami bey, mektubun nihayetini okumadı; kalbi, ümit, minnet ve sevinçle dolmuştu. Demek Kristin de ona karşı lâkayt değilmiş!

— Ben, nasıl oldu da bunu hissedemedim? Demek, beni ona tercih ediyormuş!.. Bundan mükemmel şahit ister mi?

Nami bey, sevincinden kabına sığamıyordu. Kristin, hasta annesinin yanından döndüğü zaman, Nami bey, her şeyi açacak kızı alacaktı. Nami bey, günlerce bu hayal ile yaşamıştı.

On beş gün sonra Kristin geldi... Nami bey, kıza baktı, tanıyamıyacak oldu. Kristin'in, yanakları daha pembeleşmiş, dudakları daha kızarmış, eskisinden daha genç, daha şirin, daha melek olmuştu.

Çağlayeşili gözleri öyle içten bir sevinçle parlıyordu ki, Nami beyin, elemle kalbi karıncalandı. Bir hastanın baş ucundan dönen bir genç kız, bu kadar buğusu üzerinde tazeleşemez, gözleri bu kadar parlayamazdı!

Genç kıza, hiç bir şey söylemedi; sadece elini sıktı ve başını eğerek odasına yürüdü...

Anlamıştı: Ona bu mesut canlılığı ölüm döşeğinde yatan bir anne değil, hiç bir şey veremezdi. Aşktan başka!

ŞEYTAN

Aşk ve Heyecan Hikâyesi:

Mazimin Günahı!

□

Yazan:

Kerime Nadir

□

AYDABİR'in Ağustos Sayısında..

Dünya Karikatürleri

— Önce köpeklerle âşıkdaşlık etmek lâzım!...

— İci Paris —

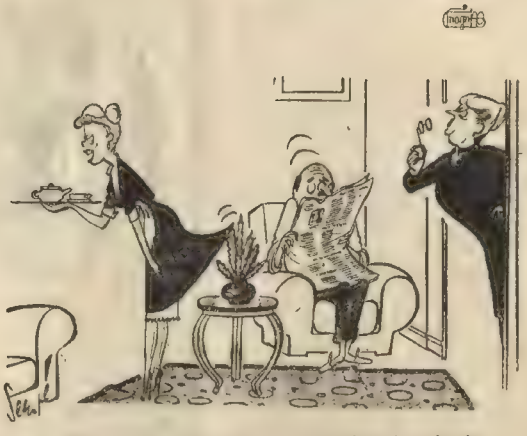

— Rica ederim yapmayınız... Madam buralarda dolaşıyor!...

— Le Rire —

FRANSADA:

— E, hükûmet ucuzluk mücadelesinde sizin fiyatları ne kadar indirdi?..

— Le Rire —

— Nesini kaybetmiş?.

— Müvazenesini!...

— Le Rire —

— Eh, örtündüm... Dönebilirsiniz artık!...

— Le Rire —

— Aman ne geveze elleriniz var!...

— Le Rire —

Sofranın Eksiği!..

Hazırlanan sofraya bir göz atan Kerim Uyanık, gülümsiyerek karısının sırtını okşadı:

— Var ol karıcığım! Doğrusu tam istediğim gibi bir sofra hazırladın.. Her şey mükemmel... Çerezler, yemişler, meyvalar, hepsi olağanüstü şeyler...

Sonra kol saatine bakarak ilâve etti:

— Neredc ise arkadaşlar sökün edecek. Bu gece iyi eğleneceğiz. Hepsi de bize birer sürpriz hazırlamış...

Kerim Uyanık'ın karısı, bayan Sahavet, birdenbire hatırına bir şey gelmiş gibi kocasının sözünü kesti:

— Soframızın bir eksiği var. Onu da sana bıraktım. Çünkü ben doğrusu şarabın cinslerinden anlamam.

Kerim Uyanık, başını salladı:

— Bilirim bayanım, bilirim, o nesnenin anası ile aran iyidir ama, kızı ile başın hoş değil!

Bayan Sahavet tasdik etti:

— Evet, ben üzümü severim. Ne olursa olsun, bağını sormadan yerim. Yalnız ayıp değil ya, zevk meselesi, şaraptan hoşlanmam.. Hoşlanmam ama böyle bir gecede içmemezlik de etmem..

Erkek — Ayıp ne demek sevgilim?... Belediyenin emrine yerine getiriyorum!...

Bay Uyanık paltosunu giyerek:

— Dur karıcığım, dedi, misafirlerimiz gelmeden evvel ben gidip onlara şöyle ağız tadiyle içilecek nefis bir kaç şişe şarap alayım.

Kapıdan çıkarken Sahavet seslendi:

— Aman.. Geç kalma, misafirlere ayıp olur.

Kerim, kapı ağzından cevap verdi:

— Merak etme.. şıpsak gelirim.

Önce koşar adım mahalle bakkalına doğru yürüdü. Sonra ansızın hatırına bir şey gelmiş gibi caddeye çıktı. Arasıra uğrayıp ayak üstü bir iki kadeh içtiği dükkâna gitti.

— Dostum! dedi. Sizde iyi bir şarap var mı?

Müşterisini tanıyan dükkân sahibi kulağına eğilerek:

— Çok nefis şarabım var. Bir bardak doldurayım da için. Beğenirseniz alın.. Ben size muhay yer veriyorum.

Kerim Uyanık, bu teklifi kabul etti. Dükkân sahibinin doldurduğu bardağı bir dikişte içtikten sonra dudaklarını büktü:

— Geç. Bu her akşam içtiğim şarap.. başkası, daha iyisi yok mu?. Misafirlerim var da..

Dükkân sahibi, kısa bir tereddüten sonra:

— Bay uyanık, dedi, sen yabancı değilsin. Biraz ileride tramvay durağında bir Barba vardır. Onda istediğini bulursun.

Kerim Uyanık, hemen oraya seyirtti.

Barba sordu:

— Burada mı içeceksiniz, yoksam evinizde mi?

— Sen bana bir bardak doldur. Tadına bakayım iyi ise bir kaç şişe alıp eve götüreceğim.

Barba, içeriye girerek ayrı koyduğu bir şişeden büyükçe bir bardak doldurup müşterisine sundu. Bay Kerim hemen içti. Sonra yüzünü buruşturarak:

— Bu çok keskin Barba.. Bunun daha hafifi yok mu sizde? dedi. Şöyle yarım sek..

Barba başını salladı:

— Anlıyorum ki, siz meraklı adamsınız. Nah, şu sokağın başında bir tütüncü vardır. Adı Yorgo. Ona benden selâm söyleyin, size istediğiniz şarabı verir..

Bay Kerim, oraya gitti. Bir bardak nümune alarak içti. Şarap iyi. Fakat, fazla tatlıydı. Yavaş, yavaş başı dumanlanmıya başlıyan bay Uyanık, orada durmayıp başka bir şarapçıya gitti. Onun şarabını da tatıp beğenmedi..

Böylelikle beş altı bakkal, dört beş şarap deposu dolaşan bay Kerim Uyanık, sallana, sallana nihayet Galataya geldi. Oradaki şarap çılardan birisinde istediğini buldu, buldu ama.. şarapçı kadehle satmadığı için, bir şişe açtırmak ve onu içmek mecburiyetinde kaldıktan sonra iki büyük şişe alıp evinin yolunu tuttu.

. . . . . .

Sabaha karşı eve gelebilen bay Kerim Uyanık, telâşlı bir öfkeyle karşılayan karsına koltuğunun altına sıkıştırdığı şarap şişesini gösterererek:

— İşte karıcığım! dedi. Sayın misafirlerimizin hoşuna gidecek şarabı nihayet bulup getirdim..

Sahavet, uykusuzluktan kızaran gözlerini binbir müşkülâtla ayakkabılarını çıkarmıya uğraşan kocasına çevirdi:

— Hangi misafirler?.. Utanmıyorsun, değil mi? Onlar seni saat on bire kadar beklediler, sen gelmeyince hiç bir şey söylemeden çıkıp gittiler. Beni elâleme rezil ettin. Doğum yıldönümümü böyle mi kutlıyacaktık!

Bay Kerimin cevap verecek hali yoktu. Kendini yatağına zor atarak sızdı.

★

Ertesi sabah, karı koca, kapının hızlı hızlı çalınmasiyle birden uyandılar. Bay Kerim Uyanık gözlerini uğuşturarak, yatağından fırladı:

— Mutlaka piyangodur.. rüyasını gördüm.

Ve aşağıya koşarak indi. Kapıyı açınca, yanında hamal ile bir meyhaneci çırağı karşısına çıktı.

Hamal, sırtındaki küfeden, siyah, uzun şişeleri kapının önüne boşaltırken meyhaneci çırağı anlatıyordu:

— İşte şaraplarınız.

— Ne şarapları?.

— Dün akşam hani gelmiştiniz ya bizim dükkânda. Aldınız iki şişe, verdiniz yüz lira. Yok ufaklık, dedik, bozamayız... Bıraktınız parayı, bir de adres.. Gönder yarın sabah doksan liralık şarap daha!.. İşte, getirdik şarapları pasam!..

Selâmi Münir YURDATAP

AYDABİR

Gelecek Sayısile: Zenginlik, güzellik ve zarafette

Kendi kendini geçecek!..

DÜNYA Karikatürleri

— Tanıdın mı?..
— Galiba... Gözüm ısırıyor!...

— İci Paris —

— Bikini... Hıh, onun modası da geçti artık!...

— Le Rire —

— Oooh, üstat... Tebrik ederim, geçen sene epey çalışmışsınız maşallah!...

— Le Hérisson —

— Söyle bakayım: Hangi kızımla evlenmek istiyorsun?..
— Bununla!...

— Le Hérisson —

456

ZENGİN KOCA ARARKEN

YAZAN: SERVER BEDİ

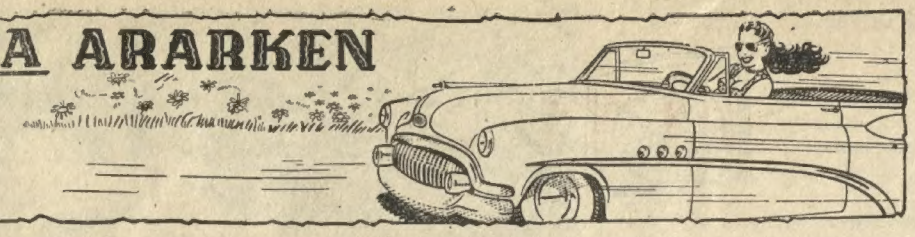

AKBABA'NIN ROMANI : 3

— İş hayatında münakaşasız konuşmak daha iyi değil midir?

Omuzlarımı kaldırıp indirerek:

— Daha işe başlamadım, dedim.

— Galiba biraz da sinirlisiniz.

Başımı salladım:

— Yerine göre biraz öyleyim.

— Sinirlenince ne yaparsınız?

Tahsinin yüzüne bakmak istedim, fakat patronun şüphesini uyandırmamak için önüme bakarak cevap verdim:

— Fenadır.

— Ne gibi fena?

Çantamın kulpu ile oynıyarak sustuktan sonra cevap verdim:

— Size göre değil tabiî. Kızarsam iyi olmaz. Fena şeyler yaparım. Benim tabiatım bu. Söyliyemem.

— Söyleyin, söyleyin..

Başımı birdenbnre kaldırarak:

— Beyefendi, dedim, Almanyaya yazılacak mektuplar arasında karakter tahlilleri de mi var? Benim huylarımdan size ne?

— Beraber çalışacağız Neclâ hanım. Size bu odada bir köşe ayıracağım. İş hayatında karakterin büyük bir rolü yok mudur? Rica ederim. Söyleyiniz, kızarsanız ne yaparsınız?

— Burada hiç bir iş yapmam. Kendimi tutarım. Evde çok fenadır.

— Evde ne yaparsınız?

— Aman beyefendi, ev hayatım dan size ne?

Patron gözlerini süzerek yalvardı:

— Söyleyiniz, rica ederim, Neclâ hanım.

— Evde kızarsam kardeşlerimi ısırırım.

O zaman patron, kendisi gibi tombul bir kahkaha salıverdi. Tahsine bakarak:

— Ömür vallâhi... dedi.

Sonra bana döndü:

— Isırırsınız ha!..

Ben, bütün ciddiyetimle:

— Isırırım, tırmalarım, koparırım, elime uzun bir şey geçirirsem kırbaçlarım.

— Dehşetsiniz!

— Öyleyimdir.

Mazohist patron bir hazine bulmuş gibiydi. Bembeyaz dişleriyle gülerek sordu:

— Ne maaş istersiniz?

— Bana sorarsanız bin lira aylık isterim.

— Bana da sorarsanız, yüz eli liradan fazla vermem.

— Çok az.

— İyi çalışırsanız iki yüz yaparım.

Kestirme bir baş hareketile:

— Kabul edemem, dedim.

— Peki, şimdiden iki yüz vereyim.

— Üç yüz.

— Etme yahu!

Kaşlarımı kaldırarak:

— Beyefendi dedim, hem Almanca mütercimi, hem daktilo... Nerede bulursunuz böylesini?

— Siz çok mantıkî konuşuyorsunuz.

— Özür dilerim.

— İki yüz elli! dedi.

— Şimdilik kabul, dedim.

Odadan çıktım. Tahsin içeride kaldı. İki yüz elli lira aylık. Hiç fena değil. Eve yardım etmek lâzım olmadığı için, bol bir cep harçlığı. Fakat benim gözümün önüne beş tane elli liralık değil, yumuk patronun somun gibi şişkin yüzü geliyor. Mazohist tipi bu mudur? Hoşlandı mı benden? Bu tombalak adamla bütün ömrümü geçirebilir miyim? Tahsinle içeride ne konuşuyorlar? Şimdi gelir, öğrenirim.

Sabırsızlıktan çantamın kulpunu açıp kapatıyorum. Lüzumsuz yere saatime bakıyorum. Ayağa kalkıp oturuyorum.

Nihayet Tahsin geldi, masasının başına oturdu, yüzüme «âferin, bravo!» diyen gözlerle baktı ve başını salladıktan sonra, alçak sesle:

— Bayıldı sana! dedi.

Merakla sordum:

— Ne diyor benim için?

— Bana teşekkür etti. «Tam benim aradığım kız» diyor.

— Neresi için? diye sordum, burası için mi, evi için mi?

— Bayıldı dedim ya, iyi idare edersen tamamdır: Burası, orası kalmaz. Şimdi, ayın sonuna iki gün var. İçeriki odaya senin için bir masa konacak. Ay başında gelip çalışacaksın. Sakın birinci günden adamın burnunu ısırmağa kalkma. Çok ciddî dur. Sabahları dokuzda gelip akşamları altıda çıkacaksın. «Paraya ihtiyacı varsa, küçük bir avans verelim» dedi. Bana kalırsa şimdi para alma.

— İhtiyacım yok zaten.

— İyi..

Zil çaldı. Tahsin kalktı ve patronun odasına girdi. Ben de kalkıp gitmek için hazırlanıyordum. Tahsine veda ve teşekkür etmeliydim. Biraz bekledim. Odaya açık sarı saçlı, göğsü dekolte, etekleri kısa, güzelce ve oynak bir kız girdi. Beni görünce, şöyle bir durakladı, sonra koştu bana:

— Sen burada ne arıyorsun? diye bağırdı.

Bizim Feriha. Alman mektebinden bir arkadaş. Geldi, karşıma oturdu. Saçları kumraldı, boyatmış. Çok zayıftı, biraz kilo almış ve güzelleşmiş. Mektepte iken de böyle hoppa idi.

— Daktiloluk istemeğe mi geldin? diye sordu.

— Evet, demeğe mecbur oldum.

— Ben de onun için geldim. Almanca bilen bir daktilo arıyorlarmış.

— Evet, fakat beni angaje ettiler.

Feriha iyi kızdı. Memnun oldu, Samimî bir sevinçle:

— Ya!.. dedi, kaç lira?

— Şimdilik 250.

Feriha gözlerini açtı. Alaycı sesiyle:

— Ha!.. dedi, sen tam daktilo olacaksın.

— Evet, Almanca tercüme de yapacağım.

— Yok yok, o kadar değil.

Benim bu imayı anladığımı, fakat anlamış görünmek istemediği mi sezince, sordu:

— Sen Kadri beyi eskiden tanıyor musun?

— Hayır, bugün tanıdım.

— Benim bir arkadaşım var, Sabahat. Geçen sene çalışmış burada biraz. Patron tuhaf bir adam mış.

— Ne gibi?

— Tuhaf işte. Anlayıver.

— Çapkın mı?

— Evet ama, bambaşka bir tip. Saçını çektiren cinsinden.

— Ne demek o?

Feriha gelip yanıma oturdu. Kapılara baktıktan sonra, alçak sesle anlattı:

(Devam edecek)

Bir ailenin arzusu....

Bankamızda 150 liralık bir hesap açmakla, hakikat olabilir.

TÜRK TİCARET BANKASI

Akbaba Yayınları

İstediğiniz en özlü, en zarif, en güzel kitapları size :

AKBABA

YAYINEVİ

VERECEKTİR

GÖVDESİ SAĞLAM KÖKLERİ DERİNDİR

ANADOLU

Anomin Türk Sigorta Şirketi

SERMAYESİ : 1.500.000, — Türk Lirası

YANGIN

KARA ve DENİZ NAKLİYATI

KAZA

HAYAT

sigortalarını en müsait şartlarla yapmak için sayın müşterilerinin emrine âmadedir.

Yurdun her tarafındaki İş ve Ziraat Bankaları Türkiyenin bu en eski ve en büyük Sigorta Şirketinin acenteleridir.

Telefonlar: Santral 44653/2/1 ve 44659

Müdür 44039
Fen Müşaviri ve Ankara Şubesi 10109
İkinci Müdür 43954
Galata Bürosu 43949
İzmir Bürosu 5915

Telgraf adresi:

İmtiyaz—İstanbul

Necmi Riza Mağazası

Yaz için büyük tenzilâtlı satışına başlamıştır. İstifade ediniz

Düz ve Emprime Fransız Şantungları... Yeni Desen Amerikan poplinleri... Fransız ketenleri... Zengin çeşitler.

Elhamra Pasajı yanında

21/Ağustos/1952
Perşembe

Akbaba

35
Kuruş

— Çok sevimsiz sanatınız var...
— Evet bayan, arasıra böyle mükâfatı olmasa çekilmez!...

459